

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PERIODICALS
December 30, 1997

Vol. LXXXVII Kaina 50 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, GRUODIS — DECEMBER 30, 1997

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr. 253

Lietuvos gyventojų nuotaikos gerėja

Vilnius, gruodžio 29 d. (BNS) — Lietuvos gyventojų požiūris į daugelį svarbiausių valstybės ir visuomenės institucijų šiemet žymiai pagerėjo. Per šiuos metus visuomenėje dar labiau padidėjo tradiciškai didelis pasitikėjimas žiniasklaida ir Bažnyčia. Žiniasklaida ši gruodį pasitikėjo 77 proc. apklaustųjų, nepasitikėjo — 18 proc., Bažnyčia atitinkamai — 69 ir 22 proc.

Per metus daugiausia — net 20 punktų — išaugo visuomenės pasitikėjimas prezidentūra, ir ji tapo trečiuoju visuomenės palankiai vertinamu institutu. Gruodį prezidentūra pasitikėjo 49 proc. apklaustųjų, nepasitikėjo — 26 proc.

Per metus nežymiai padidėjo pasitikėjimas vyriausybe (41 proc.), tačiau nepasitikėjimo ja lygis liko nepakitęs (49 proc.).

Keliais ar keliolika punktų padidėjo visuomenės pasitikėjimas savivaldybėmis (38 proc.), krašto apsauga (36 proc.), Lietuvos banku (35 proc.), policija (29 proc.), teismais (24 proc.). Kartu nepasitikinčiųjų šiomis institucijomis dalis sumažėjo.

Seimas yra vienintelė institucija, kurios palankus vertinimas per metus sumažėjo dviem punktais iki 31 proc. Nepasitikėjimas Seimu padidėjo devyniais punktais (iki 59 proc.).

Pasitikėjimas komerciniais bankais šiemet padidėjo trimis punktais, tačiau tebelieka labai mažas — 8 proc. Nepasitikinčiųjų komerciniais bankais dalis sumažėjo nuo 85 iki 79 proc.

Pasitikėjimą valstybės ir visuomenės institutais pastoviai tiria bendrovė „Baltijos tyrimai“.

„Chanukos pinigai“ atkeliavo į Lietuvą iš Vokietijos

Vilnius, gruodžio 29 d. (BNS) — Nacių genocido aukų rėmėja iš Vokietijos Chanukos šventės proga išdalino pinigines dovanas Lietuvoje gyvenantiems buvusiems žydų geto ir koncentracinių stovyklų kalinams.

Vienas žydų Chanukos papročių — įteikinti dovanas, tarp jų — pinigines. Ši kartą „Chanukos pinigai“ (Chanuka — Geld) į Lietuvą atkeliavo iš Vokietijos. Juos atvežė Freiburgo gimnazijos vokiečių kalbos mokytoja Margot Zmarzik — humanitarinės pagalbos nacių režimo aukoms organizatorė.

Įteikusi buvusiems geto ar koncentracijos stovyklų kalinams po voką su Vokietijos markėmis, kartu su vilniečiais atšventusi Chanuką, M. Zmarzik pirmadienį išskrido į namus.

Prieš išvykdamą, ji sakė, kad Freiburgo „Žydų socialinis centras“ — nukentėjusiems per holokaustą Baltijoje — šiemet Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje gyvenantiems asmenims surinko nemažai „Chanukos pinigų“.

„Baltijos valstybių žydai — labiau nuskriausti: jiems Vo-

kietijos vyriausybė nemoka kompensacijų, nors daugelyje kitų valstybių pasielgė kitaip“, pareiškė M. Zmarzik.

Pasak jos, vokiečiai neapsiriboja humanitarine pagalba. Daug dėmesio jie skiria jaunimo švietimui. Freiburge netrukus prasidės Holokausto savaitė, kurioje dalyvaus svečiai iš Estijos, Latvijos ir Lietuvos.

Chanukos šventės, menančios Jeruzalės ir jos šventyklos išvadavimą iš graikų, vakaronės, kuriose buvo išdalinta per 1,000 dovanų socialiai remtiniams asmenims, surengė visų didesnių Lietuvos miestų žydų bendruomenės. Vyko pasilinksminimai, vaišintasi tradiciniais patiekalais, skambėjo tautinės melodijos.

Didžiausia pasaulyje 7 metų aukščio Menora pirmadienio pavaikare bus uždegta Vilniuje, Savivaldybės aikštėje.

Šventės dalyviai gales gauti šviesos salvenis, taip pat laimėti kelionę į Izraelį.

Lietuvoje Menora uždegama jau ketvirtą kartą. Tai yra viena iš Chanukos, trunkančios nuo gruodžio 23 iki 31 dienos, dalių.

Buvusių bendražygių-sąjūdiečių keliai išsiskyrė

Vilnius, gruodžio 29 d. (BNS) — Seimo narys Romualdas Ozolas mano, kad Arvydas Juozaitis parėmė Artūrą Paulauską tik dėl asmeninių ambicijų.

* Antradienį prasideda balsavimas paštu antrajame prezidento rinkimų rate. Paštu gali balsuoti tie rinkėjai, kurie dėl ligos arba kitų priežasčių — guli ligoninėje, atlieka bausmę įkalinimo įstaigose, tarnauja kariuomenėje — negali rinkimų dieną ateiti į balsavimo apylinkes. Balsavimas ryšių skyriuose baigsis penktadienį, tačiau vieną dieną — sausio 1-ąją pašto įstaigos nedirbs, taigi, balsavimui paštu lieka tik 3 dienos. Pirmajame rinkimų rate balsavimas paštu truko 4 dienas. Tada balsavo per 86,000 arba daugiau nei 3 procentai rinkėjų.

„Ji didžiąją politiką laikas išeiti ir tau, tad geresnį būdą vargu ar galima rasti, tuo labiau, kad Artūrą Paulauską vis dėlto prezidentu išrinkus, jo padėtis greitai smarkiai komplikuotųsi, ir tau tikrai tektų stoti į pirmąsias aktyvių kovotojų „už demokratiją“ gretas“, rašoma pirmadienį išplatintame R. Ozolo atvirame laiške buvusiam draugui ir bendražygiui.

Laiške rašoma, kad A. Juozaitis parėmė žmogų, „už kurio ir aplink kurį daug politinės, finansinės, moralinės nešvaros“.

R. Ozolas A. Juozaitiui teigia, kad „Paulausko link sukdamas mūsų jaunimą, tu neat-sakingai žaidi didelės tautos dalies likimu“.

Atvirame laiške R. Ozolas primena apie bendradarbiavimą ir draugystę Sąjūdžio dienomis, tačiau, anot jo,

Nuotr.: (Iš kairės) Kandidatas į Lietuvos prezidentus Valdas Adamkus su žmona Alma Kaciū dieną lankėsi Kaune, kur susitiko su Jo eminencija arkivyskupu Sigitu Tamkevičiumi. (Elta)

Gausėja Valdo Adamkaus rėmėjų būrys

Vilnius, gruodžio 26-29 d. (BNS) — Kandidato į prezidentus Valdo Adamkaus rinkimų štabas pranešė apie vis gausėjantį jo rėmėjų būrį antrajame rinkimų rate.

Pranešama, kad paramą šiam kandidatui, be jau žinomų politikų, antrajame rinkimų rate pareiškė Lietuvos socialdemokratinio jaunimo sąjunga, Lietuvos politinių kalinų ir tremtinių sąjunga, Sausio 13-osios draugija.

Paramą V. Adamkui taip pat jau pareiškė šeši pirmosios Lietuvos vyriausybės nariai — Vaidotas Antanaitis, Kostas Birulis, Algis Dobroslavskas, Rimvydas Jasina-vičius, Darius Kuolys ir Algimantas Nasvytis, taip pat Lietuvos mokslo tarybos pirmininkas profesorius Leonas Kadziulis bei dar aštuoni tarybos nariai ir specialistai.

Balsuoti už V. Adamkų ragina ir Išeivijų lietuvių krikščionių demokratų sąjunga, Amerikos lietuvių socialdemokratų sąjunga, Amerikos lietuvių tautinė sąjunga, Amerikos lietuvių tautinė sandara ir kitos organizacijos.

Prieš antrąjį prezidento rinkimų ratą tęsdami politinės paramos paieškas, gruodžio 26 d. Vilniuje kandidatą į prezidentus Valdas Adamkus ir jo bendražygiai susitiko su Lietuvos Socialdemokratų partijos vadovais bei jos pirmajame rate remtu kandidatui Vyteniu Andriukačiu, pranešė V. Adamkaus rinkimų štabo vadovas Vidmantas Stanulis.

Pasak jo, susitikime dalyvavo Socialdemokratų partijos pirmininkas Aloyzas Sakalas, jos narys Rimantas Dagys, kandidatas V. Andriukaitis ir jo rinkimų štabo vadovas Juozas Oleka. Be V. Adamkaus ir V. Staniulio, pasitarime dalyvavo Centro sąjungos pirmininkas Romualdas Ozolas.

Pasak V. Staniulio, politinių konsultacijų metu buvo aptarta po pirmojo rinkimų rato sudarūsios situacija, pasikeista nuomonėmis apie galimus veiksmus antrajame rate.

Socialdemokratų frakcijos pirmininkas Aloyzas Sakalas ragino kandidatą į prezidentus Valdą Adamkų įrodyti, kad jis neketina būti Vytauto Landsbergio politikos vykdytoju.

„Lenkiškų“ rajonų rinkėjai parėmė buvusį prokurorą

Vilnius, gruodžio 22 d. (BNS). Artūrą Paulauską pirmajame rinkimų rate labiausiai parėmė Visagino ir vadinamųjų „lenkiškųjų“ rajonų rinkėjai.

Visagino už A. Paulauską balsavo per šiuos rinkimus absoliučiai didžiausia rinkėjų dalis — 84,89 proc.

Visada kuo kairesnius kandidatus paremiančiuose Šalčininkų ir Vilniaus rajonuose už A. Paulauską atitinkamai balsavo 83,04 ir 72,28 proc. rinkėjų.

Visose šiose trijose apygardose antras buvo Valdas Adamkus, atitinkamai gavęs 7,65, 7,63 ir 13,53 proc. balsų.

Mžiausiai A. Paulauskas balsų gavo Kauno mieste, Klaipėdos rajone, Kauno rajone ir Panevėžio mieste — nuo 29,88 iki 35,13 proc.

A. Sakalas spaudos konferencijoje pirmadienį teigė, kad žmonės gali suklaidinti V. Landsbergio išsakyta parama V. Adamkui. „Ši parama gali sukelti minčių, kad V. Adamkus yra V. Landsbergio statytinis“, pažymėjo jis.

A. Sakalas mano, kad V. Adamkui pavyktų pritraukti rinkėjų balsų, jei jis viešai pasisakytų nesąs V. Landsbergio statytinis ir neketina testuoti žmonių išsakyto priešpriešos politikos.

Socialdemokratų frakcijos vadovas teigė manąs, kad V. Adamkui laimėjus prezidento rinkimus, jam būtų nesunku tartis su bet kuria politine jėga, nes prieš jį nėra daug akivaizdžių nusistatusių žmonių.

„Šia prasme jis galėtų būti taikdarys, užbaigiantis daug Lietuvai kainavusių brazyliškų karų“, pastebėjo A. Sakalas.

Jis pabrėžė, kad savaitgalį socialdemokratams nepavyko griežtai apsispręsti, kurį kandidatą paremti per antrą prezidento rinkimų ratą, nes abu jie „problemiški“. Tačiau socialdemokratams pareiškė palankiau vertintą V. Adamkaus kandidatūrą.

A. Sakalo nuomone, A. Paulauskui sunkiai pavyks žmonių įrodyti, kad jis „nebuvo, nėra ir nebus senosios ar naujosios nomenklatūros statytinis bei jos aklas įrankis“.

V. Adamkus ir A. Paulauskas antrajame rinkimų rate susirungs sausio 4 dieną.

Pirmadienį Vyriausijai rinkimų komisijai Valdas Adamkus įteikė sveikatos pažymėjimą, liudijantį, kad jo sveikata yra tinkama valdininko tarnybai.

Pažymėjimą 71 metų kandidatui išdavė Vilniaus Santariškių klinikos konsultacijų poliklinika.

V. Adamkaus rinkimų štabo vadovas Vidmantas Stanulis sakė, kad sveikatos pažymą nutarta pateikti, kai kito kandidato Artūro Paulausko štabas „emė eskaluoti abejones dėl V. Adamkaus fizinio tvirtumo“.

44 metų A. Paulauskas pažymą apie savo sveikatą VRK

Pasaulio naujienos

(Remiantis BNS, Reuters, DPA, AP, Interfax, ITAR-TASS, BelaPAN, RIA ir ELTA žinių agentūrų pranešimais)

Vašingtonas. JAV prezidentas Bill Clinton neketina į Teheraną pasiųsti specialų atstovą, pirmadienį pareiškė Baltieji Rūmai, paneigdami pranešimą, neva, pasiuntinys jau išsiųstas. „Mes išvis neketiname siųsti specialaus pasiuntinio į Teheraną“, pareiškė prezidento atstovas spaudai Erick Rubin. Anot jo, pranešimas apie Kongreso atstovo iš Kalifornijos demokrato Tom Lantos vizitą „buvusi naujiena“. Anksčiau oficiali Jungtinių Arabų Emyratų naujienų agentūra, remdamasi šaltiniais Vašingtone, pranešė kad prezidentas pasiuntė T. Lantos išsiaiškinti galimų pasikeitimų Irano užsienio politikoje, tačiau Baltieji Rūmai apie šį vizitą į Teheraną įspėti nebuvo, sakė E. Rubin.

Gaza. Palestiniečių prezidentas Yasser Arafat, parlamentarams grasinant dėl kaltinimų korupcija pareikšti nepasitikėjimą jo vyriausybe, pirmadienį priėmė dar prieš penkis mėnesius pateiktą kabineto atsistatydinimo prašymą. Anot Palestinos išlaisvinimo organizacijos (PIO) pareigūnų, tai pirmas kartas, kai Y. Arafat sutiko keisti ministrų kabineto sudėtį. Anksčiau PIO pagrindinio judėjimo „Fatah“ atstovams prezidentas sakė, jog nelinkęs daryti jokių pakeitimų vyriausybėje. PIO pareigūnai teigia, kad „Fatah“ frakcija yra vienintelė jėga, galinti priversti prezidentą imtis reformų.

Belgradas. Serbijos parlamente pirmadienį priesaiką davė naujas prezidentas Milan Milutinović, nors protestuodami prieš rinkimų pažeidimus į gatves išėjo ultranacionalistai, kurių kandidatas pralaimėjo. Serbijos Radikalų partijos deputatai kol kas nesėkmingai reikalauja, kad būtų įkurtas specialus komitetas tirti pažeidimus, kurie padėjo M. Milutinović nugalėti jų vadą Vojislav Seselj. Gruodžio 21 dienos rinkimai buvo ketvirtas bandymas išrinkti naują prezidentą, kai šį postą praejusią liepą paliko Slobodan Milošević, tapęs Jugoslavijos Federacijos prezidentu.

Deli. Negandų blaškomos Indijos Kongreso partijos narė, buvusio Indijos premjero Rajiv Gandhi našlė Sonia Gandhi pirmadienį sutiko pasirodyti iš politinės užmaršties ir dalyvauti visuotiniuose rinkimuose, pranešė jos atstovai. S. Gandhi buvo pasiūlyta vadovauti partijai, tačiau jos atstovų paskelbtame pareiškime nenurodoma, ar ji sieks formalių pareigų partijoje, ir ar ji norėtų būti išrinkta į Indijos parlamentą. Visuotiniai rinkimai turi įvykti iki kovo vidurio. Italijoje gimusi S. Gandhi turi mažą rinkimų kampanijų patirtį, nors ji dažnai lydėdavo savo vyrą, kuris buvo Indijos premjeru nuo 1984 iki 1989 metų. Tūkstantiai žmonių šį menesį nuolat būriuodavosi prie jos namų Deli, reikalaudami, kad ji užimtų partijos vadovės postą.

Bagdadas. Irako spauda sekmadienį paragino Jungtinių Tautų (JT) Saugumo Tarybą neleisti Jungtinėms Valstijoms pulti objektus, į kuriuos neleidžiami JT ginklytikrintojai. Irako pareigūnai penktadienį apkaltino JAV ruošiant karinius antpuolius, per kuriuos Irako objektuose bus pasistengta paslepti cheminio ir biologinio ginklo daiktinių įrodymų. Šiuos kaltinimus Baltieji Rūmai pavadino juokingais. „Pasaulio bendruomenė turi perspėti Ameriką, kad ji nedarytų tokio nusikaltimo, o Saugumo Taryba turėtų priimti atsakomybę tokiu svarbiu klausimu“, sekmadienį rašoma valdanciosios BAATH partijos „al-Thawra“ vedamajame.

Hong Kongas-Seulas. Medvilninėmis kaukėmis prisidengę veidus, pirštines mėvintys Hong Kongo pareigūnai pirmadienį stebėjo, kaip naikinami paukščiai, sukėlę mirtinos epidemijos baimę. Paukščiai buvo pjaunami šimtuose paukščių turgaviečių ir ūkių, kur vėliau buvo atliekami kruopšti dezinfekcija. Turguose prekeiviai plovė savo paukščius ir krovė juos į maišus, o pareigūnai atidžiai skaičiavo. Paukštynuose specialiu tarnybų darbuotojai paukščius nuodijo anglies dioksidu. Kinija praėjusią savaitę neribotam laikui nustojo siųsti vištieną į Hong Kongą, tačiau teigia, kad jos vištiena nėra užkreista ir abejoja tokių priemonių nauda. Apie 80 proc. paukštienos Hong Kongas įsiveža iš Kinijos, ir pareigūnai mano, kad dalis virusu užkrėstų viščiųkų įvežama būtent iš ten.

New Yorkas. Nors maži medikamento „Tylenol“ kiekiai yra nekenksmingi, tačiau jis gali būti labai pavojingas, vartojant jį šiek tiek didesnėmis dozėmis, rašoma naujausiame žurnalo „Forbes“ numeryje. Anot pranešimo, per 8 metus po pirmojo tragiško atvejo, kai nuo „Tylenol“ perdozavimo mirė 5 metų vaikas, vaisto aktyvioji sudėtinė dalis acetaminofenas tapo daugelio mirties atvejų ir rimtų kepenų ligų priežastimi. Bendrovė „Johnson & Johnson“, kurios dukterinė įmonė „McNeil Consumer Products Co.“ gamina šiuos vaistus nuo peršalimo, teismams išleido milijonus JAV dolerių, rašoma žurnale. Bendrovė „J&J“ laikosi nuomonės, kad perspėjimas apie vaistų poveikį tam tikriems organams sukeltų sumaištį tarp vartotojų, o žinia apie mirties pavojų dėl vaistų perdozavimo skatintų savizudybes.

įteikė prieš pirmąjį rinkimų ratą.

V. Adamkaus komanda teigia to nepadarė anksčiau, nes „nematė reikalo“. Jei V. Adamkus tiko sudėtingai tarnybai JAV administracijoje, negali būti abejonių dėl jo sveikumo“, teigė V. Staniulis.

Prezidento rinkimų įstatymas nereikalauja, kad kandidatai pateiktų tokias pažymas.

KALENDORIUS

Gruodžio 30 d.: Sabinas, Dovydas, Augas, Anyta. 1860 m. gimė kalbininkas Jonas Jablonskis.

Gruodžio 31 d.: Šv. Silvestras I, popiežius (mirė 335 m.); Melanija, Gedgantas, Naudutė. 1858 m. gimė Vincas Kudirka. 1920 m. įkurta Lietuvos opera.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

KUO DAŽNIAUSIAI SERGA VAIKAI LIETUVOJE IR KAIP PATARIAMA JUOS GYDYTI

Paklausti apie dažniausias vaikų ligas, apylinkių pediatrai nedvejodami mini ūmius kvėpavimo takų virusinius sirgimus. Susergama į organizmą patekus įvairiems virusams (jų žinoma apie 200), sudirginamos nosies, gerkles, trachėjos gleivinės. Dažniausiai užsikrečiama oro lašeliu būdu nuo sergančio vaiko arba suaugusiojo. Palankios sąlygos virusui patekti — organizmo peršalimas atsisėdus šaltų skysčių, įkvėpus šalto oro ir pan. Laikas nuo infekcijos pradžios iki pirmųjų ligos požymių pasirodymo įvairuoja nuo kelių valandų iki septynių dienų.

Vaikų susirgimą kvėpavimo takų liga rodo pakilusi temperatūra, galvos skausmas, sloga, glebumas, šnarių, ausų, gerklių skausmai. Vaikai ima aikštytis, verkšlenti, atsisako valgyti, kosėja.

Susirgusiam vaikui reikėtų neduoti aštraus maisto, mėsos, žuvies, kiaušinių, prieskonių. Naudingi pieniški, augaliniai lengvai pasisavinami produktai. Sergančiam vaikui reikėtų duoti valgyti tik iš jo indų, plaunamų karštu vandeniu ir muilu, 5-10 minutes pakaitintų.

Jei vaikas karščiuoja, reikėtų duoti acetilfenacetilą, paracetamolį, liepžiedžių, juodųjų serbentų arbatos, erškėtuogių nuoviro, pieno su medumi. Aukšta temperatūra yra organizmo apsauginė reakcija, todėl vaistus nuo karščio reikėtų gerti, jei ji aukštesnė nei 39°C.

Pirmąsias 2-3 dienas vaikui reikėtų gulėti lovoje, po 3-5 dienas pabūti namie, ir tik tuomet eiti į lauką. Svarbiausia profilaktikos priemonė — grūdinimasis.

Dar viena dažnai sutinkama vaikų liga — rachitas. Juo dažniausiai suserga mazi vaikai dėl vitamino D trūkumo.

Viena rachito priežasčių — būsimosios motinos neracionali mityba. Taip pat jei ji mažai juda, per trumpai mėgaujasi saule ir grynu oru. Rachitu dažnai suserga neišnešioti vaikai. Dar viena priežastis — netinkama vaikų mityba.

Sios ligos išvengiamą, jei motina maitina vaiką savo pienu, laiku pradeda duoti daržovių, mėsos tyrelių, sulčių, trynių. Labai svarbu vaikui daug judėti. Pirmaisiais gyvenimo mėnesiais reikėtų skirti masažą, gimnastiką.

Rachitas dažniausiai nustatomas baigiantis antram gyvenimo mėnesiui. Vaikas tampa neramus, aikštingas, prakaituoja. Užsnūdęs krūčioja, blogai miega ir valgo. Pakaušio kaulas ir momenėlio kraštai tampa plokšti, suminkštėja. Galimos rachito pasekmės — iškrypęs stuburas, krūtinės ląstos ir galūnių deformacija.

Kad vaikelis nesusergtų rachitu, nešiojį turėtų valgyti pakankamai pieno produktų, daržovių, uogų ir vaisių, taip pat kepenėlių, kiaušinių, ikų. Kartais naudinga nešiojį pasvitinti ultravioletiniais spinduliais.

Viena dažniausiai sutinkamų ligų — anemija, arba mažakraujystė. Ja dažnai serga dvynukai, neišnešioti vaikai ir mažyliai, kurių motinos neštumo metu sirgo mažakraujyste, toksikoze, valge mažai geležies turintį maistą. Anemija retai serga krūtimi maitinami kūdikiai.

Sios ligos skiriamasis bruo-

žas — blyški oda, suglebumas, pablogėjęs apetitas. Vaikai skundžiasi girdį triukšmą ausyse, jautia galvos skausmą, širdies plakimą, nemiga, vidurių užkietėjimą. Anemiški vaikai gali lėčiau fiziškai ir protškai vystytis.

Norint išvengti mažakraujystės, svarbu taisyklingai vaiką maitinti, grūdinti, laikyti režimo. Reikėtų mažiau vartoti jautų, daugiau — jautienos, špinatų, obuolių ir juodųjų serbentų, turinčių daug geležies.

Pediatrus gąsdina pastaruoju metu išaugęs susirgimų pavojingomis ligomis — tuberkulioze ir difterija — skaičius.

Tuberkuliozė — infekcinė liga, sukelia kochos bacilų. Beje, beveik visi žmonės yra infekuoti tuberkuliozės bakterijomis, bet 90 proc. jų nesuserga.

Infekcija dažniausiai perduodama kalbant, kosint, čiaudant, su dulkėmis, rečiau — per maisto produktus, dar rečiau — esant tiesioginiam kontaktui per rūbus, žaislus, indus. Smulkiausi lašeliai gali išplisti 1 metro spinduliu nuo šaltinio ir ilgai išbūti ore.

Susirgusio tuberkulioze vaiko temperatūra pakyla iki 37,5°C, tokia gali būti kelis mėnesius. Veidas išblyksta, ima blizgėti akys, odena įgauna melsvą atspalvį. Laipsniškai mažėja apetitas, vaikas maistą atpa. Mažyliui skauda galvą, pilvą, širdį pykina. Jis liešia, sunkiai užmiega, rytais būna suglebus ir abejingas, dieną — aikštingas, dirglus, greitai pavargsta.

Veiksminga priemonė nuo tuberkuliozės — skiepai, daromi visiemis naujagimiams. Per du mėnesius organizmas įgyja imunitetą, išliekantį 5-6 metus. Nesiekę pyti vaikai serga džiova 7 kartus dažniau. Didesnė tikimybė susirgti gyvenantiems tamsiose drėgnose patalpose, ekologiškai blogomis sąlygomis, valgantiems prastą maistą.

Labai pavojinga infekcinė liga — difterija. Jei laiku nesikreipia į gydytoją, tinkamai ir reguliariai nesigydoma, vaikas gali mirti.

Dažniausiai užsikrečiama kalbant, kosint, čiaudint. Ligos sukėlėjas gali būti ant vaiko daiktų. Pradžioje skauda gerkles, truputį pakyla temperatūra, ligonis tik šiek tiek blogiau jaučiasi, todėl galima neįvertinti padėties, užvilinti ligą. Jei vaikas skundžiasi gerklių skausmais, tuoj pat kreipkitės į gydytoją. Sergantis difterija guldami ligoninė. Kol atvyks daktaras, vaikas turėtų būti atskirame kambaryje, kuo mažiau su juo bendraukite.

Difterijos profilaktikos priemonė — trijų mėnesių vaikams daromi skiepai. Paskiepyti mažyliai daug rečiau serga, liga būna lengvesnė.

Pablogėjus daugelio žmonių gyvenimo sąlygoms, daug dažniau susergama niežais ir pedikulioze (utėlėtumu).

Niežai — odos liga, sukelia niežinės erkės. 95 atvejais iš 100 kūdikiai užsikrečia tiesioginio kontakto su sergančiais metu, rečiau — per patalynę, žaislus, maudomai.

Inkubacinis niežų periodas — 1 savaitės iki pusantro mėnesio. Kad nesusergtų vaikai turėtų nesinaudoti svetima patalynė, rankšluosčiu, drabužiais. „Sveikata“, 1997, Nr. 7

Kard. Vincentas Sladkevičius.

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

KARDINOLO V. SLADKEVIČIAUS SUKAKTIS

Gruodžio 25 d. kardinolas Vincentas Sladkevičius šventė savo vyskupystės 40 metų jubiliejų.

Gruodžio 28 d., 12 val., Kauno arkikatedroje bazilikoje kardinolas Vincentas Sladkevičius savo vyskupystės 40 metų jubiliejaus proga aukėjo šv. Mišias kartu su Apaštalinu nuncijumi Baltijos krašto arkivyskupu Erwin Josef Ender ir Lietuvos vyskupu.

Pradžioje šv. Mišių Apaštalinis nuncijus E. J. Ender įteikė kardinolui Vincentui Sladkevičiui popiežiaus Jono Pauliaus II sveikinimą: „Garbingasis Broli!

Iš visos širdies sveikinu Jus 40-ųjų Vyskupo tarnystės metinių proga ir su padėka prisimenu maldoje Jūsų praklinusį Asmenį, o taip pat Jūsų ilgą, šviesos kupiną ganytojo kelią.

Dėkoju Viešpačiui Dievui, kad suteikė tokį taurų Kunigo ir Vyskupo pavyzdį Katalikų Bažnyčiai Lietuvoje, kuri atsiskleidžia paklusi tamsioms nuolatinės prievartos jėgoms, nepažinusiomis Dievo ir židuišioms žmogaus asmens orumą (Plg. „Malda už Baltijos kraštus“, Oss. Romano, 1993 m., rugsėjo 6 d.). Nors metų metais buvo Jums trukdoma laisvai vykdyti ganytojo pareigas, Jūs išlikote tvirtas ir pasitikintis Dievo Apvaizda, visuomet ištikimas Apaštalo Sostui, o sunkiuose — kilnus Evangelijos bei krik-

ščioniškos artimo meilės liudytojas. Pagaliau, atsivėrus laisvės perspektyvai, Jūsų išmintingą, kupiną pagarbos kiekvienam žmogui laikyseną, taip atrama daugeliui, ieškančių kelių į naują, solidarumą bei teisingumą grindžiamą visuomenę.

Naudojusis šia malonia proga ir sveikinu Jus, garbingasis Broli, linkėdamas palaimingų Šventųjų Kalėdų bei prasmingų Kristuje Naujųjų Metų. Meldžiu Atpirkejo Motinai Marijai, kad palaikytų ir stiprintų šios bažnytinės Bendruomenės, o drauge ir visos lietuvių Tautos dvasinio atsinaujinimo žingsnius, globotų Jūsų gyvenimo kelią.

Telydi Jus visur mano maldai ir Apaštalinis Palaiminimas.

Joannes Paulus II
Vatikanas, 1997 m. gruodžio 14 d., 20-aisiais Pontifikato metais”.

Kardinolas Vincentas Sladkevičius, sakdamas pamokslą, padėjo Dievo Apvaizdai už patirtas Dievo malones per visus šiuos tarnystės Dievui metus. Jis pakvietė Lietuvos vyskopus ir tikinčiuosius gyventi vienybėje ir santarvėje.

Pasibaigus šv. Mišioms, Lietuvos Vyskupų konferencijos pirmininkas arkivyskupas Audrys Juozas Bačkis perskaitė Lietuvos vyskupų sveikinimą: „Nuoširdžiai sveikiname

Jus vyskupystės šventimų 40-mečio proga. Sunkiais persekiojimų metais Jūs ne tik su meile skelbtu Dievo žodžiu, bet ir savo gyvenimu — tremties auka stiprinot tautą tikėjime... Atgimimo laikais su nuoširdžia meile kvietė visus į dvasinį atgimimą ir vienybę.

Motinai Marijai globojant Jūsų šviesa ir toliau tešviečia mūsų tautai, jos žmonėms, teveda ją Viešpaties keliais”.

Vincentas Sladkevičius gimė 1920 m. rugpjūčio 20 d. Guronų km. Žaslių valsčiuje, Trakų apskrityje, 9 ha ūkininko šeimoje, kurioje augo brolis ir dvi seserys. Baigė Žaslių stoties pradinę mokyklą ir Kaišiadorių gimnaziją.

1933 m. įstojo į Kauno Jėzuitų gimnaziją, kurią baigęs, 1939 m. pradėjo studijas Kauno kunigų seminarijoje. 1944 m. kovo 25 d. Kauno arkikatedroje buvo pašventintas kunigu ir paskirtas Kietaiškųjų parapijos vikaru. Po trijų mėnesių perkeltas į Merkinę vikaru. 1946 m. paskirtas Aukštadvario klebonu, dar po trijų mėnesių buvo perkeltas į Kaišiadoris vikaru-kapeliu. Gresiant arešto pavojui, po dviejų darbo mėnesių Kaišiadoryse slapstėsi. 1946 m. buvo paskirtas į Sešulių klebonu. Po to dirbo Kuktiškėse, Inturkėje. Nuo 1952 m. Kauno kunigų seminarijos dėstytojas.

1957 m. gruodžio 25 d., Birštono klebonijoje slapta arkivysk. T. Matulionis įšventino kun. V. Sladkevičių vyskupu. Tuojau po šventimų sovietinė valdžia ėmė intensyviai persekioti vysk. V. Sladkevičių, nes jis buvo pašventintas vyskupu popiežiaus skyrimu, be sovietinės valdžios pritarimo. Vysk. V. Sladkevičius nesutikęs bendradarbiauti su KGB, jis buvo prievartai išstremtas į Nemunėlio Radviliškį bei teisės eiti ne tik vyskupo, bet ir klebono pareigas. Budamas tremtyje, vysk. V. Sladkevičius laimino ir globojo Lietuvos kunigų ir tikinčiųjų kovą už tikėjimą ir tėvynės laisvę.

1976 m. vysk. V. Sladkevičiui leido persikelti į Pabiržės parapiją. 1982 m. buvo leista sugrįžti į Kaišiadorių vyskupiją ir eiti vyskupo pareigas. Po dviejų metų vysk. V. Sladkevičius buvo perkeltas į Kauną.

1988 m. gegužės 29 d. popiežius Jonas Paulius II vysk. V. Sladkevičių pakėlė kardinolu. 1989 m. vasario 7 d. vysk. V. Sladkevičius buvo paskirtas Kauno arkivyskupu metropolitu. Šias pareigas ėjo iki 1996 m. gegužės mėnesio.

Šiandien kardinolas V. Sladkevičius, būdamas Kauno arkivyskupu emeritu — t.y. pasitraukusiu į užtarnautą

Gruodžio 28 d. Kauno arkikatedroje Mišias aukoja Lietuvos vyskupai kartu su kardinolu Vincentu Sladkevičiumi, kuris šventė savo vyskupystės 40 metų sukaktį. Nuotr. Eltos

DRAUGAS

(UAB-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60639-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00 Foreign countries \$110.00 Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60639.

Mažinant pašto išlaidas, pakvitatimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, pažymima, iki kada yra užsimokėjusi.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šaltadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą:			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šaltadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį:			
oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šaltadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausioji redakcija - Danutė Bindokienė
Administracijos - Valentinas Krumpis
Moderatorius - kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šaltadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šaltadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį netaisako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija atsipratusi savo nuolatinei. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant prisiimti kopiją.

poilį, savo žodžiu ir malda ir toliau skleidžia tikėjimą, vilties ir meilės šviesą nelengvu atsinaujinimo keliu žengiančioje mūsų tėvynėje ir jos Bažnyčioje.

Ad multos annos!

Lietuvos Vyskupų
konferencijos
sekretariatas

LIETUVOS VYSKUPŲ
KONFERENCIJOS
NUOLATINĖS TARYBOS
POSĖDIS

Lapkričio 6 d. Vilniaus arkivyskupijos kurijoje įvyko Lietuvos Vyskupų konferencijos nuolatinės tarybos posėdis, kuriame dalyvavo arkivysk. A. J. Bačkis, arkivysk. S. Tamkevičius ir vysk. J. Boruta SJ.

Posėdyje aptarti Lietuvos kunigų seminarijų bei šv. Kazimiero kolegijos Romoje reikalai. Apšvarstius šv. Kazimiero kolegijos Romoje nuostatų bei reguliavimo projektus, buvo pasiūlytos patarais.

Sudaryta komisija Lietuvos kunigų seminarijų mokslo ir ugdymo gairėms parengti. Jos nariais tapo Kauno kunigų seminarijos rektorius vysk. Rimantas Norvila, vysk. Vladas Michelevičius, Vilniaus kunigų seminarijos rektorius kun. Hansas Fiferis, Telšių kunigų seminarijos rektorius kun. A. Genutis; dar viena narių iš patyrusių seminarijos dėstytojų pasirinko pati komisija.

Tarybos nariai taip pat apšvarstė kalėjimų kapelionų prašymą įteisinį jų bendriją. Sudaryta komisija, kuri rengs kalėjimo kapelionų veiklos nuostatų projektą. Komisijos nariai — kun. J. Kelpšas, kun. A. Belickas, kun. A. Malinauskas, kun. E. Perokas, kun. P. Sabaliauskas. Nutarta: kalėjimų kapelionai neturėtų dėvėti karinių uniformų ir kaip kalinių nuodėmklausiai, privalantys saugoti išpažinties paslaptį, būti Prezidento malonės ar panašių komisijų nariai. Posėdžio dalyviai taip pat apžvelgė katalikų žiniasklaidos priemonių finansavimo bei bosimos veiklos klausimus.

Bažnyčios Žinios, 1997, Nr. 21

• Kaunas. Lapkričio 6 d. Kauno arkivyskupijos Šeimos centre T. Moro koledžo edukologijos prof. Juddy Harris (JAV) supažindino su Naujojo korintiečio programa, propaguojančia skaistybę. Ši prof. Juddy Harris ir grupės mokytojų 1995 m. parengta programa apima mokyklą, Bažnyčią ir šeimą. Nuo dailio iki 8 klases nagrinėjamos atskiros temos, atitinkančios vaikų amžių bei intelektą. Taip pat pamažu ugdoma sakralinės

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9825 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

ARAS ZLOBA, M.D.
INDRE RUDAVIS, O.D.
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 327-0060
3825 Highland Ave.,
Tower 13, Suite 3C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

DR. ZIBUTE ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

LINAS SIDRYS, M.D.
Akų ligos / Chirurgija
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-0622
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwest un-to
diplomų, lietuviams sutvarkys dantis
už priėmimą kainą. Pacientai
priimami absoliučiai punktualiai.
Susitarimai (kalbėti angliskai)
Tel. 708-422-8260

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. A.B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS
3800 W. 95 St. Tel. 708-422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmad. 3v.p.p.-7v.v., antr. 12:30-3v.p.p.
treč. uždaryta, ketvirt. 1-3 v.p.p.
penktad. ir šeštad. 9 v.r. - 12 v.p.p.

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., B.C.
Specialybė - Vidaus ligų gydymas
Kalbama lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-598-7755
Valandos pagal susitarimą

meilės samprata, supažindinama su doroviniu gyvenimu, aiškinama apie lytinis santykius, atskleidžiama skaistybės svarba. Mokytojai, tėvai ir vaikai taip pat išsamiau susipažįsta su Šventuoju Raštu bei Bažnyčios skelbiamomis tiesomis. Ši programa jau įgyvendinama 50 Amerikos valstijų ir 90 šalių.

• Kaunas. Spalio 17-25 d. Kauno arkivyskupijos Evangelizacijos centre lankėsi Dresdeno-Meisenos vyskupijos Bautzeno dekanato jaunimo pasitaracijos darbuotojų delegacija.

BALTIJOS VALSTYBĖMS SAUGUMO SIEKIANT

IGNAS MEDZIUKAS

Rusai kažkaip galvoja, kad jų paskirtis — valdyti kitus, panašiai kaip ir vokiečiai yra apie save geros nuomonės (Herrenvolk). Rusams Baltijos kraštai lyg būtų jų kolonizacinė sritis ar protektoratas, kuris duoda teisę gasdinti, bauginti, grasinti, žodžiu, privesti paklusti jų užmačioms. Jei tik užsimenama apie Baltijos valstybių istoriją, NATO ar Europos Sąjungą, jie piestu stoja. Rusijos Užsienio reikalų ministras Primakov pareiškė, kad tokios derybų pakenktų geriams Rusijos ir NATO santykiams. Esą NATO politikai turėtų būti protingi ir nepradėti tokių derybų.

Panašūs pareiškimai ir Rusijos ministro pirmininko Viktoro Černomyrdin, kuris dar kartą pabrėžė neigiamą Rusijos požiūrį į NATO plėtimą. Rusijos vyriausybė tai laiko didžiausia istorine klaida, pasibaigus šaltajam karui. Jis sakė, jog ypač neramina Madrido susitarime numatytas galimas Baltijos valstybių priėmimas į NATO tolimesniam sąjungos plėtros etape. Sakė, kad santykius su NATO Rusija grįs pasirašyti santykių pagrindų aktu, kuris sudaro būtinas prielaidas saugumui ir pastovumui Europoje.

Mazdaug tuo patiu metu Rusijos valstybės Duma parago prezidentą Jelcin ir vyriausybę imtis priemonių apginti tėvynainius, tapusius politinių persekiojimų aukomis. Triukšmas kilo dėl Rusijos piliiečio Valerij Ivanov, kuris rugsėjo 11 d. Vilniaus apeliaciname teisme buvo pripažintas kaltu už tai, kad Rusijoje išleistoje knygoje pagarsino, jog 1991 m. sausio 13 d. Vilniuje žmonių žudymo nebuvo. Teismo sprendimu Ivanovas nuteistas vienerius metus kalėti, jam paskiriamas 70,000 litų bauda. Rusų akimis, tai neteisingas susidorojimas su Rusijos piliiečiu. Esą tai patvirtina antirusišką dabartinės Lietuvos vadovybės nusistatymą, kuris pasireiškia valstybės siekiu įstoti į karinį NATO bloką. Lietuva kaltinama tėvynainių teisių ir kultūros varžymu. Reikalaujama, kad jis būtų paleistas.

Toks pareiškimas nieko naujo nepasako. Tai lyg sena patefono plokštelė, grojanti tą pačią melodiją. Iš rusų nieko kito nebuvo galima laukti. Atrodo, kad jie yra pasiryžę Lietuvą ir kitas Baltijos valstybes laikyti pilkojojo zonoj kaip savo satelitus, kuriems galetų viską diktuoti iš Mask-

vos, kaip buvo įpratę sovietiniais laikais. Svetimos valstybės kišimasis dėl teismo sprendimo primena Vokietijos nacių spaudimą dėl nuteistųjų, kurie mėgino ginklo jėga atplėšti Klaipėdos kraštą nuo Lietuvos. Tai aiškus Lietuvos suvereniteto pažeidimas.

Tiesiog šlykštu klausyti, kai rusai veda diplomatinę ofenzivą, siūlydami Baltijos valstybėms saugumo sutartį. Ko tokios sutartys vertos, parodė praėjusieji įvykiai, o ir dabartinė laikysena rodo, kad jie nori primesti savo įtaką kaip buvusios sovietų respublikoms, visiškai nekreipdami dėmesio, kad jos buvo įjungtos prievartos aktu, pasirašius Ribbentropui ir Molotovui slapto protokolus, nustatant teritorijų pasidalinimą tarp nacistinės Vokietijos ir komunistinės Rusijos.

Paskutiniuoju metu rusai dar ima reikšti nepamatuotas pretenzijas dėl Klaipėdos krašto, nes tai esąs Karaliaučiaus žemių tęsinys, nors patys nenori prisiminti, kad Karaliaučiaus sritį yra gavę tik laikinam administravimui. Tai tartiufiškas elgesys, nes jie ieško, ko nepatė.

Santykiuose su rusais turime pakankamai kartos patirties. Prisiminkime tik 1939 m. spalio 10 d. pasirašytą savitarpinės pagalbos sutartį, kurioje įrašyta, kad nebus kišamasi į Lietuvos vidaus reikalus, kad bus gerbiamas valstybės suverenumas. 1939 m. spalio 31 d. Molotovas aukščiausioje taryboje tai pakartojo: „Sutartys su Pabaltijo valstybėmis jokiu būdu neimplykioja Sovietų Sąjungos kišimui į Estijos, Latvijos ir Lietuvos vidaus reikalus. Mes stovime už garbingą mūsų pasirašytų susitarimų vykdymą abipusiškumo pagrindu ir pareiškiame, kad kvailos kalbos apie Pabaltijo valstybių sovietinimą yra naudingos tik mūsų priešams ir visokios rūšies priešsovietiniams provokatoriams“.

Koks veidmainiškumas! Po keleto mėnesių sekė provokacijos su prasimanymais kaltinimais. Pagaliau šliaužiančios tankų kolonos užbaigė Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių nepriklausomybės dienas.

Ar galima užmiršti 1920 m. liepos 12 d. su Rusija pasirašytą sutartį, kurioje Lietuva pripažįstama dauguma jos etninių žemių, grąžinant Vilnių. Tos pripažintos Maskvos sutartimi žemės atiduotos Gudijai, kur vyksta atskirtų nuo

Gruodžio 28 d. Kauno arkikatedroje iškilmingų Mišių metu paminėta kard. Vincento Sladkevičiaus vyskupystės 40-toji sukaktis. Ta proga jį raštu sveikino popiežius Jonas Paulius II, o Lietuvos vyskupų vardu — arkivysk. Audrys J. Bakšis.

tautos kamieno lietuvių nuviltinimas. Tai aiškiai suklauzta Lietuvos ir Rusijos Federacinės Socialistinės Tarybos Respublikos sutartys, pasisavinant dalį Lietuvai priklausancio žemio. Išidėmėta, kad ta sutartimi Rusija atsiskė „gera valia“ visiems amžiams visų Rusijos suvereniteto teisių, kurių yra turėjusi Lietuvio tautos teritorijos atžvilgiu. Taigi ko vertos rusų (ar jie būtų raudoni ar balti) sutartys net ir naiviam politikui turėtų būti aišku.

Sakoma, kad istorija yra gyvenimo mokytoja. Iš istorijos puslapių dar neišdilo žiaurus rusų elgesys su sukilėliais 1831–1863 km., siekiančiais Lietuvai ir Lenkijai laisvės. Tie, kurie nežuvo atvirame mūšyje ar nepasitraukė į užsienį, buvo žiauriai persekiojami. Sukilimo vadas Kostas Kalinauskas buvo viešai patvirtas Lukiškių aikštėje Vilniuje. Toks pat likimas iškito ir Zigmas Sierakauska. Kunigas Antanas Mackevičius pakartas Kaune prie laiptų, einančių iš Ožeskiens gatvės į Savanorių prospektą. Kun. Išora buvo sušaudytas vien už tai, kad paskaitė sukilėlių atsisakymą iš sakyklos bažnyčioje. Panašių aukų, rodančių rusų žiaurumus, buvo daugybė. Nenuostabu, kad sukilėlių motto buvo: laisvė ar mirtis!

Ir taip lietuvių tautos martirologija tęsiasi per visą laikotarpį, kai carinė Rusija, o vėliau bolševikinė buvo pasiglemžusi Lietuvą ir vykdė tautai naikinimą. Juk žmogui yra natūralu gyventi laisvėje, todėl kovose dėl laisvės rizikuojama gyvybe.

Idomu pažvelgti, kaip šiuo

metu eilinis rusas žiūri į lietuvinimus. Tai aiškiai suklauzta Lietuvos ir Rusijos Federacinės Socialistinės Tarybos Respublikos sutartys, pasisavinant dalį Lietuvai priklausancio žemio. Išidėmėta, kad ta sutartimi Rusija atsiskė „gera valia“ visiems amžiams visų Rusijos suvereniteto teisių, kurių yra turėjusi Lietuvio tautos teritorijos atžvilgiu. Taigi ko vertos rusų (ar jie būtų raudoni ar balti) sutartys net ir naiviam politikui turėtų būti aišku.

Sakoma, kad istorija yra gyvenimo mokytoja. Iš istorijos puslapių dar neišdilo žiaurus rusų elgesys su sukilėliais 1831–1863 km., siekiančiais Lietuvai ir Lenkijai laisvės. Tie, kurie nežuvo atvirame mūšyje ar nepasitraukė į užsienį, buvo žiauriai persekiojami. Sukilimo vadas Kostas Kalinauskas buvo viešai patvirtas Lukiškių aikštėje Vilniuje. Toks pat likimas iškito ir Zigmas Sierakauska. Kunigas Antanas Mackevičius pakartas Kaune prie laiptų, einančių iš Ožeskiens gatvės į Savanorių prospektą. Kun. Išora buvo sušaudytas vien už tai, kad paskaitė sukilėlių atsisakymą iš sakyklos bažnyčioje. Panašių aukų, rodančių rusų žiaurumus, buvo daugybė. Nenuostabu, kad sukilėlių motto buvo: laisvė ar mirtis!

Ir taip lietuvių tautos martirologija tęsiasi per visą laikotarpį, kai carinė Rusija, o vėliau bolševikinė buvo pasiglemžusi Lietuvą ir vykdė tautai naikinimą. Juk žmogui yra natūralu gyventi laisvėje, todėl kovose dėl laisvės rizikuojama gyvybe.

Idomu pažvelgti, kaip šiuo

metu eilinis rusas žiūri į lietuvinimus. Tai aiškiai suklauzta Lietuvos ir Rusijos Federacinės Socialistinės Tarybos Respublikos sutartys, pasisavinant dalį Lietuvai priklausancio žemio. Išidėmėta, kad ta sutartimi Rusija atsiskė „gera valia“ visiems amžiams visų Rusijos suvereniteto teisių, kurių yra turėjusi Lietuvio tautos teritorijos atžvilgiu. Taigi ko vertos rusų (ar jie būtų raudoni ar balti) sutartys net ir naiviam politikui turėtų būti aišku.

SENELIŲ GLOBOS NAMAI

Vilkaviškio rajone, Vištytyje, esanti ligoninė bus pertvarkyta — vietoj jos išsiskirs senelių globos namai. Tokį sprendimą po audringų diskusijų praėjusį gruodžio 3 d. priėmė rajono tarybos nariai.

Pasak ligoninės vadovų, dar 1953 metais pastatyta 25 vietų ligoninė atsilaike visoms valdžioms, o dabar atėjo laikas ją uždaryti. Rajono savivaldybės gydytoja S. Einikienė teigė, kad ligoninė šiemet nebūvo akredituota, nes ji neatitinka higienos reikalavimų — vienam ligoniui vietoj numatytų 7 kv. metrų tenka tik 4.8 Be to, pastatas senas, bloga vandens tiekimo, šildymo sistema.

S. Einikienė sakė, kad ligoninėje yra 15 pacientų, kuriems reikalinga globa, nes kituose rajono globos namuose nėra vietų. Ligoninėje dirba 17 žmonių, per metus jai išlaikyti skiriama 160,000 litų.

Vištyčio seniūnas B. Polita posėdyje teigė, kad šiame miestyje daug bedarbių, yra tik vidurinė mokykla, ambulatorija, seniūnija ir kelios privačios parduotuvės. Todėl seniūnas ir įteikė 934 gyventojų pasirašytą prašymą, kad vietoj ligoninės būtų steigiami senelių globos namai ir taip išsaugomos darbo vietos.

buvo labai sunku keturiuose skyriuose apleistose mokyklose ir dar dviem kalbom. Be to, reikėjo padėti jaunimui lavintis, parūpinti jiems nelegalių knygų. Žandarai nesnaudavo ir netikėtai darydavo kratas. Knygas parūpindavo rašytojas Mykolas Biržiška, bet atsivežti iš Vilniaus reikėjo pačiam su didele rizika.

Pagaliam mane perkėlė į Onuški. Iš čia nuvežiau seserį į Jakobštato miestą (Kurlandijos gub. Latvijoje) laikyti egzaminų prie tam tikros komisijos. Iš 20 jaunuolių išlaikė tik 8, jų tarpe ir mano sesuo Zosė. Laikė egzaminus kartu ir iš praktikos darbų. Egzaminų komisijos pirmininkas pasveikino ją ir užklauskė, kas suteikė pedagoginių žinių ir gerai paruošė.

Nuvažiuavau į Kauno gubernijos mokyklų direkciją ir prašiau seseriai mokytojos vietą. Paskyrė ją į mokyklą Astravos dvare, prie Biržų, kurią įsteigė savo tarnautojų

Susidomėjimas Lietuvos prezidento rinkimais užsienio lietuvių tarpe buvo kone visuotinis, tad ir šiandien, laukiant antrųjų balsavimų, apie tai tekabama. Rūpestis, kas iš dviejų likusių kandidatų ateinančius penkerius metus bus vadinamas prezidentu, yra nuosirdus, bet iškyla kaip savotiškas paradoksas.

Prieš gruodžio 21 d. — pirmuosius balsavimus — didžioji užsienio lietuvių dalis pasisakė už Vytautą Landsbergį. Valdas Adamkus buvo nuolat kritikuojamas, kad ryžosi kandidatuoti, nepaisant gero įvertinimo Lietuvos gyventojų apklausose ir susidariusio tvirto remėjų branduolio užsienyje. Pirmųjų balsavimų metu iš lenktynių iškrito V. Landsbergiui, staiga pažiūrus į V. Adamkų iš pagrindų pasikeitė: užuot „besiveržiančio, i pareigas, kurioms neturi teisės ir patirties“, jis tapo „Lietuvos išgelbėtoju“. Gerai sako patarlė, kad „mano priešas tampa mano draugu, jeigu jis tampa mano priešo priešu“. Adamkaus „ydos“ išnyko, kai pasirinkimas liko tik tarp jo ir Artūro Paulausko.

Vis dėlto turime suprasti, kad savo prezidentą renka tik Lietuva! Jeigu tauta vėl padarys klaidą, turėsime su ja ir mes susitaikyti. Ir susitaikysime. Prisiminkime, kas atsitiko, kai prezidentu buvo išrinktas Algirdas Brazauskas. Nepaisant, kiek kartų linksniuota jo komunistinės veiklos praeitis, kiek kritikuoti jo sprendimai, ypač pasirašant ministro, kurių bloga valia, gobšumas ar nesugebėjimas tautai padarė daug žalos, ilgai ir aršiausi kritikai emė (su labai mažomis išimtimis) iš jo rankų ordinas, apdovanojimus ir stengėsi, jeigu tik atsirado proga, šalia nusifotografuoti. Prieš paskelbiant kandidatų sąrašą į naujuosius rinkimus, nemazai užsienio lietuvių tikėjosi — ir norėjo! — kad Brazauskas vėl kandidatuotų. Galime būti tikri, kad ir Paulauskas, jeigu taps prezidentu, atvykęs į JAV, bus visuose lietuvių telkiniuose palankiai sutinkamas ir pripildys sales publikos.

Šiandien atrodo kiek keista, kad Amerikos lietuvių, dar labai neseniai tvirtai nusistatę prieš Valdą Adamkų, dabar pasirošę dėti visas pastančias, kad jis laimėtų rinkimus. Žinoma, už Adamkų pasisakoma ir Lietuvoje: Vytautas

Landsbergis, tad ir konservatoriai, krikščionys demokratų, kai kurie kiti pralaimėjusieji kandidatai, kai kurios kitos didesnės ar mažesnės partijos. Be abejo, rusakalbiai ar lenkiškai kalbantieji vėl balsuos už Paulauską, nes jis tvirtina, kad jiems nereikės mokytis valstybinės lietuvių kalbos. Sakoma, kad ir moteriškoji giminė savo balsus žada atiduoti už šį kandidatą, nes „jis gražiai atrodė“. Sunku tikėti, kad lietuvės yra tokios tuščiagalvės ir vien pagal išvaizdą sprendžia apie prezidento sugebėjimus, nors jis turės pasauliui atstovauti Lietuvai būsimus penkerius metus. (Pasauliui juk svarbu ne prezidento išvaizda, bet kas yra jo galvoje.)

Pasiklausius Artūro Paulausko kalbą, paskaičius jo programas, matome, kad mūsų susirūpinimas Lietuvos ateitimi turi pagrindo. Lengvapediškumas ir egoizmas nėra pačios teigiamiausios prezidento savybės. Jaunimo pobūviuose prieš rinkimus, kad gautų balsus, jis gali žadėti tai, ką žmonės nori išgirsti, tačiau darbas prezidentūroje ne vakaruškos kurio provincijos miestelio salėje. Jau pirmosios bolševikų okupacijos metais mes girdėjome „Internacionalo“ posmuose skambantius ketinimus apie senąjo pasaulio sugriovimą ir iš pagrindų atstatymą, pagal komunistinę doktriną. Mūsų tėvai, seneliai, giminės, mūsų tėvynė matė, kaip tas griovimas vyko pirmosios ir antrosios okupacijos metais, kokią pasaulį sovietai atstatė ant Lietuvos nepriklausomybės griuvėsių. Lietuviai dar gerai atsimena, kaip pavojingi tie, kurie viską žada, viską pasirošę keisti, ypač reikalaujant sutvirtinti savo valdymo pozicijas. Jeigu Valdas Adamkus buvo kaltinamas Lietuvos konstitucijos negerbimu, tai kaip galima užmerkti akis prieš Paulausko kalbas?

Lietuvos pašonėje yra geras pavyzdys, kas atsitinka, kai prezidentas igaua per daug galių. Ar mūsų tauta norėtų būti Lukašenkos valdoma?

Vienok Lietuva išliks, nepaisant, kas bus išrinktas prezidentas sausio 4 d. Penkeri metai yra tik trumputė akimirkla istorijos slinktyje. Net jeigu tautai būtų padaryta žala, ji išliks. Dar savaitė, ir pamatysime, kur Lietuva pasuks: su Adamkumi ar vakarus, su Paulausku ir rytus...

KUDIRKOS (VINCAS - ALEKSANDRAS - ALGIRDAS)

Zanavykų krašto kultūrinė iškarpinė
ALEKSANDRAS KUDIRKA

(Tėsinys)

18

Užsidedę jaunimas ir pradėjo važiuoti į Lietuvą šviesti laudį ir kelti lietuviybę. Aš neatsilikau nuo kitų ir paruošiau pareikšimą direktorijai leisti išsikelti man į Kauno guberniją, kur pradėjo skirti į mokyklas lietuvių mokytojus. Tuo tikslu nuvažiuavau į Lomžą. Direktorius mano pareiškimo nepriėmė, nes aš demonstratyviai išmėčiau iš mokyklos rusų kalbą. Direkcijoje susipažinau su mokytoju Antanau Kasakaiciu (kuris, turėdamas 90 metų, gyveno Čikagoje pas savo vaikus ir ten mirė). Jis ruošėsi keltis į Lietuvą ir gavo direktoriaus sutikimą. Lenkijoje jis išgyveno Nuro mieste 17 metų. Materialiai laikėsi labai gerai ir pa-

tarė man prašyti direktijos, kad skirtų jį į vietą. Kandidatų lenkų į šią vietą buvo daug. Dėl susidariusių aplinkybių, aš kategoriškai prašiau direktorių nedaryti man kliūtį išsikelti į Lietuvą arba paskirti mane į Nurą. Energingai reikalaujamas, gavau sutikimą ir su mama bei seseria Zosė nuvykau laikinai mokytojauti į Nurą, kur apie mėnesį laiko gyvenau su Kasakaicių šeima. Jis ruošėsi kelionei į Lietuvą, išpardavinėjo baldus, knygas ir kitus daiktus, kurių negalima buvo išsivežti traukiniu.

Gyvendamas Nure, turėjau progos su mama ir seseria nuvažiuoti į pobovius, susipažinti su to luomo lenkų gyve-

nimu, jų papročiais. Atvažiuodavo ir iš kitų artimesnių miestelių mokytojai. Manęs prašydavo atsivežti smuiką — pagroti. Be to, dar padėkluodavau Konopnickos eilėraščių, kurių turinys nelabai patiko ponitėms.

Prisimenu iš gyvenimo Nure dar tokį atsitikimą. Vieną turgaus dieną, kuomet suvažiojo iš visų apylinkių daug žmonių, staiga pasirodė būrys raitelių kazokų ir pradėjo šaudyti į visus, be išimties mušti naikaiomis. Kilo didelis sumišimas. Kai kurie ūkininkai pasikubomis kinkė arklius, kiti bėgo, palikdami viską, moterys, klaidpamos ant kelių — prašė nenušyti jų ir vaikų, pasigailėti. Kokia čia buvo provokacija, niekam nebuvo aišku. Greičiausiai tai buvo kerštas už 1905 metų revoliuciją, kerštas lenkams, kuriuos kazokai vadindavo „miatežnikai“ (sukilėliai). Aš buvau tuo įvykiu labai pasipiktinęs ir nuėjau į valstiaus raštinę, kur

sėdėjo kazokų karininkas su kazokais, sužinoti tokio sauvai liavimo priežastį. Už tokią drąsą ir neapgalvotą elgesį vos neįkliuvau: norėjo mane areštuoti.

Nepaisant, kad man buvo gerai Nure, po metų vėl norėjau nuvažiuoti į Lietuvą — šviesti jaunimą ir dirbti nusikriausiai tėvynei. Padaviau direktorijai pakartotinai pareiškimą. Naujas direktorius (senąjį užmušė aktyvistai) jokių kliūčių nedarė ir 1907 m. rugsėjo mėnesį gavau paskyrimą mokytoju į Kauno guberniją, buv. Zarasų apskr., Tau-ragnų miestelį (kokie 15 km nuo Utenos).

Mano atvykimu gyventojai labai nudžiugo. Prasidėjo nauji laikai — mokyklose be rusų kalbos buvo leista mokyti ir lietuvių. Buvo paskelbta griežta kova girtuokliavimui. Išrūpinau Vilniuje vadovėlius lietuvių kalba. Užsirašė moky-tis apie 100 vaikų (paskelbė kunigas iš sakyklos). Mokyti

buvo labai sunku keturiuose skyriuose apleistose mokyklose ir dar dviem kalbom. Be to, reikėjo padėti jaunimui lavintis, parūpinti jiems nelegalių knygų. Žandarai nesnaudavo ir netikėtai darydavo kratas. Knygas parūpindavo rašytojas Mykolas Biržiška, bet atsivežti iš Vilniaus reikėjo pačiam su didele rizika.

Pagaliam mane perkėlė į Onuški. Iš čia nuvežiau seserį į Jakobštato miestą (Kurlandijos gub. Latvijoje) laikyti egzaminų prie tam tikros komisijos. Iš 20 jaunuolių išlaikė tik 8, jų tarpe ir mano sesuo Zosė. Laikė egzaminus kartu ir iš praktikos darbų. Egzaminų komisijos pirmininkas pasveikino ją ir užklauskė, kas suteikė pedagoginių žinių ir gerai paruošė.

Nuvažiuavau į Kauno gubernijos mokyklų direkciją ir prašiau seseriai mokytojos vietą. Paskyrė ją į mokyklą Astravos dvare, prie Biržų, kurią įsteigė savo tarnautojų

ir apylinkės gyventojų vaikams grafas Tiškevičius. Ten ji mokytojavo vienus metus, kartus kita mokytoja.

Aprūpinęs seserį profesija ir darbu, pasijutau laisvesnis. Nutariau važiuoti į Petrogradą mokyti geodezijos ir žemėtvarkos mokslų, nes Stolypino — ministro pirmininko — iniciatyva pradėjo skirstyti kaimus į vienkiemius.

Po poros mokslo mėnesių buvo žinių patikrinimas ir daugiau kaip pusė klausytojų neįlaikė egzaminų, nebuvo prileisti toliau klausyti paskaitų.

Susidarė būrelis lietuvių, su kuriais man teko atlikti praktikos darbus, gyventi ir mokytis, būtent eksklerikais. (Lau-galis baigė Kaune Dvasinę seminariją — privačios mokyklos mokytojas, Naruševičius — III kurso klierikas, Morkūnas — III kurso klierikas, Stungevičius ir kiti.) Atvažiuo įsigyti profesiją jaun-i ir pagyvenę vyrai, nes, bai-

gusiems mokslą, valdžia tuo-jau suteikdavo tarnybą su žymiai didesniu atlyginimu. Reikia pasibėgti, kad ir tuomet (caro laikais) tarnybą gauti buvo nelengva, o mokslą įsigyti buvo irgi sunku.

Aš egzaminus išlaikiau gerai pažymiais ir todėl man buvo pažadėta tarnyba Vilniuje, ko aš ir prašiau. Tuomet Vilniaus gubernijos Žemėtvarkos įstaigoje buvo 5 vietos. Nuvažiuavau pas seserį į Lomžos gub. (Lenkijoje) pailsėti. Mano kolega Laugalis, su kuriuo Petrograde gyvenau viename kambary, nuejo į savo paskyrimo vietą ir išsi-pleplejo, kad ir aš, kaip ir jisai, esu lietuvis katalikas. Užteko to, ir mano paskyrimą anuliuo, o užrašė į Poltavą, kur prašėsi ir buvo paskirti mano tautiečiai.

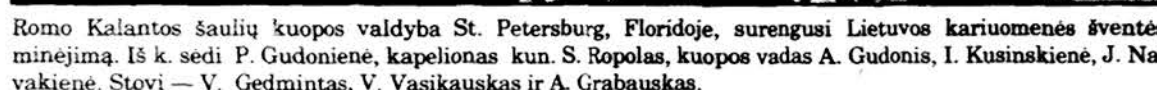
(Bus daugiau)

NEW YORK, NY

New Yorko platioje apylin-
keje oficialiai dar egzistuoja
net devynios SLA (Susivieni-
jimo Lietuvių Amerikoje) kuo-
pos. Del narių sumažėjimo
daugelio kuopų veikla labai
susilpnėjusi. Dvi kuopos — 38
ir 234 kuopa — jau likviduo-
jasi, ir jų narių likučiai pa-
reiškė norą pereiti į Centrinę
126 kuopą, nes ši kuopa dar
veikli. Savo veiklumu pasižy-
mi ir 99 kuopa, kurią sudaro
vienos moterys.

Po įvadinio žodžio ir atsisakymo pagerbimo praėjusiais metais mirusių kuopos narių, buvo perskaitytas pernykščio metinio susirinkimo protokolas. Kuopos sekretoriui Romui Keziui negalint dalyvauti šiame susirinkime, protokolą perskaitė finansų sekretorė Živilė Juriene. Ji taip pat, kaip kuopos išdininke, pranešė kuopos išdostovį ir pajamų bei išlaidų apyskaitas.

Beveik tris valandas truk
susirinkimas buvo baigtas p
bendravimu prie kavutės
gardžių užkandžių.

DAYTONA BEACH, FL

1997 METUS UŽBAIGIANT

Baigiasi dar vieneri metai. Mūsų gražus lietuvių telkinys išgyveno liūdną ir linksmybių dienų. Per šiuos metus amžinybėn išlydejo net penketa lietuviškosios šeimos narių. Kelios šeimos iš įvairių vietovių apsigyveno Daytona Beach apylinkėse. Pasigerėtinai vėl kėlė šio telkinio Lietuviai klubas, vadovaujamas Jono Daugelos, o jam talkino darbuoto valdybos nariai. Klubas ruošė

Baigiasi dar vieneri metai. Mūsų gražus lietuvių telkinys išgyveno liūdną ir linksmybių dienų. Per šiuos metus amžinybėn išlydėjo net penketą lietuviškosios šeimos narių. Kelios šeimos iš įvairių vietovių apsigyveno Daytona Beach apylinkėje. Pasigėrėtinai veikė šio telkinio Lietuvių klubas, vadovaujamas Jono Daugėlos, o jam talkino darbštūs valdybos nariai. Klubas ruošė

Baigiant šiuos metus, dėkojame Aukščiausiamjam už suteiktas malones ir sveikatą. Su viltimi pasitinkame ir 1998 metus.

Po pamaldų salėje vyko meninė programa ir kalėdinės vaišės. Klubo pirmininkas Jonas Daugėla pasveikino susirinkusius, pasidžiaugė gausiu dalyvavimu, prisiminė amži-

Klubo valdyba (su moterų talka) paruošė kaledines vaises. Pietų metu vyko gražus visų dalyvių pabendravimas, pasidalinta švenčių nuotaikomis, išgyvenimais. Kubo valdybos pirmininkas padėjo „Sietynui“ ir jo vadovui už gražią programą, kun. R. Grasso už pamaldas. Supažindino su naujais gyventojais Rasa ir Arūnų Šiultemis, bei svečių Tadu Biručiu. Ta proga Narimantas Karaša suruošė salėje labai įdomią Lietuvos pašto ženklų ir vokų parodą. N. Karaša papasakojo kaip jis tapo kolekcionieriumi, ką renka, kaip sugrupuoja, iš to pasidaro tikrai gražūs rinkiniai – Lietuvos istorija, vaizdai, kurie padidinami, įremuojami. Paroda gausi rinkiniais, ja domėjosi visi dalyviai. N. Karaša žada su rodiniais dalyvauti ir Floridos Lietuvių dienoje, St. Petersburg, 1998 m. vasario mėn.

LIETUVOS PREZIDENTO RINKIMAI

VALDA ADAMKŲ.

Valdas Adamkus pasisako už plačią partijų ir visuomeninių organizacijų koaliciją, tautinę santarvę ir geresnį gyvenimą Lietuvos gyventojams.

Išievių Lietuvių Kriščionių Demokratų sąjunga
Pirmininkas Dr. Česlovas Masaitis
Amerikos Lietuvių Socialdemokratų sąjunga
Pirmininkas Dr. Jonas Valaitis
Amerikos Lietuvių Tautinė sąjunga
Pirmininkas Petras Buchas
Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara
Pirmininkas Julius Kuzas

Čikaga, 1997 m. gruodžio 27 d.

MISCELLANEOUS

LIETOVIS, lauko priekšdarbu (landscaping/maintenance) bendroves savināks, **Washington, D.C.**, lauko darbinīko, kuris galēji atbildi lauko priekšdarbu darbus. Pradini mokesi \$6 (valūda). Galma darbi 10-12 valūdu par dienu, su viršvalandžiais. Reikalingas darbo laidums. Suteikamas *piegāde butas* - \$130 mēnesī. Krievitē *202244-2273*.

TAISOME

**SKALBIMO IR DŽIOVINIMO
MAŠINAS, ŠALDYTUVUS,
ŠILDYMO SISTEMAS,
VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS**
H. Deckys
Tel. 773-585-6624

TRANSPAK ieško sąžiningo, subrendusio, mandagaus su klientais, patyrusio vairuotojo su dokumentais. Darbas iš mūsų įstaigos "Draugo" pastate. Tel. 773-838-1050.

REAL ESTATE

**GREIT
PARDUODA**

**RE/MAX
REALTORS**

(773) 586-5959
(708) 425-7160

RIMAS L. STANKUS

- Greitas ir sąžiningas natamavimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Pensininkams nuolaida

MISCELLANEOUS

**Išnuomojamas 2 mieg. bt.
Brighton Pk. apyl.
Nerūkantiems,
vyr. amžiaus žmonėms.
Tel. 708-485-4961.**

Advertisement

1997 m. spalio - lapkričio mėn. atminimui už mirusius
„LIETUVOS VAIKŲ VILČIAI“
aukojo:

a.a. Juozo Stroko atm. aukojo: Stroko šeima — **\$100;**
a.a. Bronislavos Štangenbergienės atm.: Sofija Gedvilienė ir Gabrielius Gedvila — **\$20;**
a.a. Genovaitės Viskantienės atm.: Ismena ir Algirdas Lefkis, Bronė Selenienė, Leonas Petronis, Elena ir Antanas Rašytinis, Jadvyga Putrienė, Valerija Patauskienė, Lietuvos Dukterų draugija — Aldona ir Robertas Tamulioniai — **\$115;**

a.a. Kazimieras Gudaitienis atm.: Danutė E. Reisner, Gražina Liautaud — **\$2,200**, iš viso — **\$3,190**;
a.a. sūnais Kestučio atm.: Jadvyga Paukštienė — **\$10**;
a.a. Juozo Naumaus atm.: Česlova Naumienė, Jonas ir Natalija Vaznelis, Vitas ir Taura Underys, Antanas ir Dalia Racka, Viktoras ir Vita Memėnas, Theodore ir Linda Chisolm, Robertas ir Gina Blinstrubas, Valerija Patauskienė, Antanas ir Vida Pesys, Vincas Žebertavicius — **\$180**;

a.a. Kazio Eringio atm.: Kastytis ir Zolma Juskenas, Povilas ir Nijolė Stelmokas, Martynas ir Dalia Trakis, Mr. ir Mrs. Algis Zukas, Mr. ir Mrs. Vytautas Taras, Petras ir Elena Spukas — \$275;

a.a. dr. Reginos Petrauskienės atm.: Linas Stonys, Valerija Patalauskienė, Antanas Racka, Bronė Selenienė, Antanas ir Vida Pesys, Alfonsas Lukas, N.N., A. ir T. Merkevičiai — \$155;

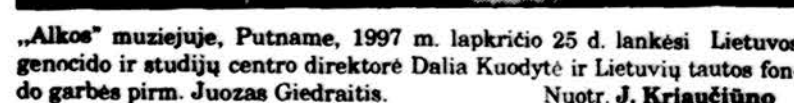
a.a. Angeles Zablockienės atm.: Irena Garunkštienė, L. ir G. Vėžiai, I. Laisvėnaitė, Irena Kairytė, D. ir A. Dulksniai, N.N., J. ir E. Zabarskai — \$140;

a.a. Juozo Skomanto atm.: Kęstutis ir Dalia Ječius — \$25;

a.a. Elzbieta Skinderienė atm.: Antoinette Virzintas — \$25;
a.a. Stasio Virpšos atm.: Z. Juškevičienė, P. Dirda, J. S. Masiulis — \$70.

Užjaučiame mirusiųjų artimuosius ir nuoširdžiai dėkojame aukotojams. „Lietuvos Vaikų viltis“ padeda negaluojuantiems, tačiau turintiems viltį ir galintiems pasveikti Lietuvos vaikams.

„Lietuvos Vaikų viltis“, 2711 W 71 St., Chicago, IL
60629.

LAIŠKAI

APIE V. GRYBAUSKO PRISIMINIMUS

Su malonumu skaičiau visus Vytauto Grybausko „Gyvenimas krepšinio aikštėje ir šalia jos“ straipsnius, kurie buvo įdomiai ir turiningai parašyti. Vytautas Grybauskas mūsų išeivijos sporte paliko „legenda“ ir sporto galiūnas.

Vytautą aš pažįstu jau 45 metus, kada mes visi dar sportavom, ir taip pat gerbiu jo sugebėjimą pritraukti jaunus sportininkus bei suburti visas sporto šakas į lietuvių sporto vienetus. Jis daug nusipelnė sporto gyvenime Amerikoje, Lietuvoje ir kitose pasaulio šalyse. Tarp kitko Vytautas yra „natūralus“ sportininkas, talentingas, gabus, greitas, draugiškas ir nepailstamos energijos ir gero humoro žmogus. Jam beveik visos sporto šakos nebuvo svetimos.

Labai aciu už visus Vytauto Grybausko straipsnius, gaila, kad labai nedažnai „Draugas“ gaunam ir dažniausiai tik po dviejų savaitių arba dešimt dienų, todėl esu tikras, kad daug straipsnių net negavom... Tačiau čia problema apie kurią daug kartų rašiau ir atrodo nėra išsprendžiama.

Ramunė Dičiū

Dana Point, CA

KUR SLYPI BLOGYBĖ?

Skaitant Romualdo Kriaučiūno laišką „Drauge“, pavadintą „Kada yra Kūčios“, susidaro vaizdas, kad jis ankstyvesnių Kūčių ruošimu yra nepatenkintas. Nors tikroji Kūčių diena yra Šv. Kalėdų šventės išvakarėse, bet ar yra įmanoma ją švęsti didesniais žmonių susibūrimais. Įvairios organizacijos metų laikotarpyje bendrauja pavieniui, o artėjant Kristaus Gimimo šventei, norima suburti visas organizacijas bei jų rėmėjus bendram šventiniam pabėdavimui. Kadangi Kūčios yra artimųjų bendradarbiavimo, meilės ir atsidavimo šventė, todėl šio susibūrimo metu pasijaučiami esą vieno Dievo vaikais. Šio susibūrimo metu skaitomos maldos, giedamos giesmės, gal ne visada gerai tai atliekame, kada esame mažam šeimos ratelyje.

Matau tik vieną blogybę, kada Kūčių vakarienės yra daromos pinigų surinkimui organizacijų veiklai. Kūčių vakarienės turėtų būti suvestinės arba tik apmokant rengimo išlaidas. Į R. Kriaučiūno klausimą: „O ką jie turės gruodžio 24 dieną?“ Atsakymas: Kūčias švęs su savo artimais šeimos nariais, jeigu juos turės. Reikia taip pat atsiminti, kad yra daug pavienių asmenų, o ypač vyresniųjų tarpe. Bendros Kūčios yra jiems paguoda.

A. Paužuolis
Chicago, IL

PRALAIMĖTA! AR GALĖJO BŪTI KITAIP?

Deja, kitaip būti negalėjo. Neprotinę patarčių ir rėmimų stumiamas, garbingas ir daug Lietuvai nusipelnęs, V. Landsbergis buvo įveltas ir neišvengiamai pralaimėtiną situaciją, kurią galima buvo ir reikėjo iš anksto numatyti. Pralaimėjo jis ne dėl asmeninių ar jo rinkiminės programos trūkumų. Kitų pretendentių rinkiminės programos panašios ir nėra geresnės. Visą lemė psichologinė situacija Lietuvoje, kuri nepalanki V. Landsbergiui, bet to užsišpyrusiai nenorėjo suprasti jo rėmėjai Lietuvoje ir Amerikoje. Kalbėti apie tai būtų galima daug, bet pamėnėsiu nors porą aspektų.

Vienas šios psichologinės situacijos aspektų yra pavydas. V. Landsbergis jau turi labai daug nuopelnų Lietuvai ir suteikti jam galimybę dar daugiau pasiekti ne visiems priimtina. Tas pats pavydas nesvetimas ir Amerikos lietuviams. Žiūrėkit, kaip visi sukuto pulti V. Adamkų, kai jis panoro tapti prezidentu. Atseit, esi toks pat, kaip ir mes, ir nenorėk iššokti aukščiau už mus. Kaip lietuviams reikėtų pasimokyti iš žydų tautos, kur kiekvienas, bent kiek gabesnis ir turintis galimybių prasimušti, visi puola remti ir padėti, kuomet tikslai gali. Mūsų šaliai tokiu atveju dažniausiai puola smukdyti.

Kitas psichologinis aspektas būtų asmenybės kultas. V. Landsbergio patarėjai ir rėmėjai bandė kurti iš jo idealų, absoliučiai be trūkumų ir neklaidingą veikėją. Tarybinėje santvarkoje užaugusiems lietuviams tai tuoj primena buvusius idealus, kaip Brežnevą ir panašius, tad efektas būna priešingas, negu rėmėjai norėtų. Sakysite, trūkumus ir klaidas ir taip nurodo priešininkai! Taip, bet dažniausiai pagrazintai ir tendencingai. Niekas taip nesukelia žmonių pagarbos, kaip savų klaidų analizė ir įvertinimas.

V. Landsbergio pralaimėjimas tai ne vien jo asmeninė nesėkmė, tai visų dešiniųjų jėgų nesėkmė. Užto išskirti ir remti kandidatą, kuris turi galimybę laimėti, buvo iššvaistytos lėšos ir energija remti kandidatui, kuris iš anksto pasmerktas pralaimėjimui. Kai politikoje vadovaujama emocijomis, asmeninėmis ambicijomis, o ne griežta analize ir kompromisų ieškojimu, rezultatai būna liūdni — prokurorai tampa prezidentais. Gal dar ne viskas prarasta? Prisiminkime V. Adamkų!

Pranas Nagys
Waukegan, IL

„LABAI KOREKTIŠKA“ RINKIMŲ KAMPANIJĄ

...Mačiau užvakar A. Paulausko renginį jaunimui Klaipeje. Buvau nuėjęs, maniau, gal ko paklausiu, ir magnetofoną įsirašysiu jo kalbą. Vel tui. Iš pradžių linksmino „Dviratį šou“, viskas tokio lygio, kaip pamenu. Pristato kandidatą į prezidentus „Vytautą Š.“, apklausinėja kaip debiliuką ir pasako: „Na, vis tiek Vytautas Š. yra geresnis už Vytautą L.“ (juokas salėje). O Muzikinio teatro salė pilnutėlė, ir praėjimai visi prikimšti jaunimo, studentų. Po to dviratininkų buvo „Jonis“, S. Povilaitis (aišku, buvo teksto ir „O kas gali paneigti galimybę“ ir pan.). Kai po valandų ir 20 minučių salė buvo jaudinta, Valinskas kreipėsi: „O ko mes čia susirinkome, ko laukiame?“ Kai iš salės krūva atsiliėjo, jis suorganizavo juos kaip pionierius: „Tad visi pašaukime (diriguoja): Artūrai, Artūrai, Artūrai!“ Šis dailutis iššina, sako, labai dėkingas, kad tiek daug susirinko. O į Valinsko sugalvotą „auksinės žuvelės“ norą įvykdyti atsakė: „Aš norėčiau ir prašyčiau, kad išpildytų visi“.

V. Šilas
MLRT pirmininkas

Mylimai Mamytei

A.ŠA. APOLONIJAI KOKLIENEI

namo pas Viešpatį išėjus, DANUTĘ DIRVONIENĘ, mūsų mielą sesę, ir jos skautišką šeimą seseriškai apkabinsiuos guodžiams ir liūdime kartu.

„Verpetių“ būrelis skaites

jūsų norai ir svajonės“ (visi ožia, ploja), pasveikino su Kalėdomis, į visų audringus plojimus atsakė maždaug kaip Nelė Paltinienė: „Aciu visiems, aš jus visus labai myliu“. Paskui Valinskas triukšmingai prisaiškino, kad visi ateiti sekmadienį į rinkimus ir balsuoti už A. Paulauską. O scenoje — nežinau, kokio dydžio užrašas „Artūras Paulauskas — nusipelnėme gyventi geriau“. Nereikia nei NATO, nei Europos Sąjungos, nei atsakinėti į klausimus. Ir rankos mostais abu su Valinsku iškvietė kažkokią „garsią“ grupę ovacijų triukšme.

Tokie dabar jaunimo poziciniai, tokia moralė, toks galvojimas, o norų labai daug: ne dirbti, lėbauti, pramogauti, reikalauti, linksminintis. Aš niekad nevalgau tokių pietų valgytoje kaip studentai. Jie galvoti visai nenori, nori geriau gyventi, ir gerai gyvena.

Iš laiško
Klaipėda,
1997 m. gruodžio 18 d.

MAŽLIETUVIAI DĖKOJA

Šv. Kalėdų ir Naujųjų 1998-jų metų proga dėkojame visiems Mažosios Lietuvos patriotams už pastangas, dėtas, kad Mažoji Lietuva grįžtų į lietuvių tautos sąmonę. Mums nuveiktas Pirmosios lietuviškos knygos metai buvo aktyvios veiklos laikotarpis.

Nors per pirmąjį 1997-jų metų pusmetį daug sugaišome, kol buvome paremti finansinškai, sugebėjome nuveikti krūvą darbų. Rėmėme Karaliaučiaus krašto lietuvių — knygomis, dokumentų padavimu ir priėmimais, surengėme jiems istorinį — kultūrinį seminarą. Prisidėjome prie Mažosios Lietuvos enciklopedijos kūrimo — net šeši Tarybos nariai rašė straipsnius. Tarybos vicepirmininkas A. Matulevičius veikė kaip pagrindinis enciklopedijos redaktorius. Savo dalyvavimu prisidėjome prie M. Mažvydo paminklų. Rūpinomės E. Simonaitės paminklo atsiradimu. Rašėme raštus Seimui, vyriausybei, žiniasklaidos priemonėms Karaliaučiaus krašto lietuviškų mokyklų steigimo, televizijos matomumo zonos išplėtimo, Mažosios Lietuvos vietovardžių, genocido ir Tilžės akto paminėjimo klausimais. Prašėme Lietuvos Vyskupų atjausti Karaliaučiaus krašto katalikus. Prie prezidentūrų susitikimą Vilniuje, atkreipėme Rusijos dėmesį, kad ji nepaiso Lietuvos interesus ir susilaukėme pozityvios reakcijos. Gruodžio viduryje perdavėme „Minties“ leidyklai Lietuvos mokslininkų straipsnių rinkinį „Nuo Mažvydo iki Vydūno“. Džiaugiamės, kad šių metų J. Basanavičiaus premiją gavo Tarybos narys, Ramuvų sąjungos pirmininkas Jonas Trinkūnas. Tokie mums buvo lietuviškojo Katedrizmo metai!

Norėdami, kad 1998-ieji mums visiems būtų derlingesni, negu praėjė, linkime, kad savo tarnavime Mažajai Lietuvai susilauktume supratimo, parėmimo ir teisingo įvertinimo.

A.ŠA. ANTANAS BAGDONAS

Gyveno Čikagoje, Marquette Parko apylinkėje. Tragiškai žuvo 1997 m. gruodžio 23 d., 11 val. ryto, sulaukęs 63 metų.

Gimė Lietuvoje, Šilalės apskrityje, Skaudvilės kaime. Amerikoje išgyveno 3 m.

Nuliūdę liko: žmona Anelė, dukros Regina ir Onutė, anūkas Ričardas; Lietuvoje broliai; Čikagoje artimi draugai.

Velionis pašarvotas antradienį, gruodžio 30 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, gruodžio 31 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. r. šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: žmona, dukros, anūkas, broliai ir draugai.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600.

A.ŠA. ELEONORA LUKAS

Gyveno Čikagoje, Marquette Parko apylinkėje. Po labai ilgos ir sunkios ligos mirė 1997 m. gruodžio 26 dienos vakare.

Gimė Lietuvoje, Plungėje. Amerikoje išgyveno 48 m.

Didžiausiam nuliūdime ir skausme likome: dukters — Danutės Lukauskienės, jos vyras Feliksas ir jų šeima, Nora Discher, jos vyras Bill; sūnūs: Antanas ir Stasys su šeima; taip pat anūkai ir proanūkai bei kiti giminės Lietuvoje.

Brangioji Mamytė buvo pašarvota sekmadienį, gruodžio 28 d. Petkus Marquette laidojimo namuose. Laidotuvės įvyko gruodžio 29 d. Po šv. Mišių Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje, brangios Mamytės kūnelis buvo palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuliūdę: sūnūs, dukterys, žentai, anūkai, proanūkai.

Sudie, brangiausiaji Mamytė! Išsėkis Dievo Ramybėje!

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 800-994-7600.

A.ŠA. HERMAN PAVILONIS

Gyveno Beaver, PA, anksčiau Čikagoje. Mirė 1997 m. gruodžio 26 d., 8:12 val. ryto, sulaukęs 94 metų.

Gimė Lietuvoje, Biržuose.

Nuliūdę liko: sūnūs Anthony, marti Vicki; anūkai: Liane Amelia ir Charles Anthony Paviloniai.

Priklausė Lietuvių Evangelikų reformatų bažnyčiai; dirbo Čikagos parkų apygardoje kaip „architectural designer“; lankė Čikagos meno institutą ir MIT, Mass. Sulaukęs 76 m. studijavo ir bakalaurą laipsniu baigė Whittier kolegiją Kalifornijoje.

A. Herman Pavilonis buvo palaidotas privačiai.

Nuliūdę: sūnus, marti ir anūkai.

Laidotuvių direkt. Jim Todd, Todd Funeral Home. Tel. 412-775-0674.

Su dideliu liūdesiu pranešame, kad š.m. gruodžio 22 d., Garden City Osteopath ligoninėje, Garden City, Michigan, sulaukusi 88 m. mirė

A.ŠA. ADELĖ PUMPUTIENĖ.

Gyveno Livonia, Michigan. Ankstiau Chicago, IL. Gimė Šakiuose, į JAV atvyko 1952 m.

Velionė buvo pašarvota Harris laidojimo namuose, Livonia, MI.

Gruodžio 24 d., po religinių apeigų, kurias atliko liuteronų kunigas William Lindholm, velionė buvo palaidota Parkview Memorial kapinėse, Livonia, MI.

Giliam liūdesyje liko: sūnus Adas ir marti Teresė Ivanauskai; vaikaičiai: Vilija Doyle, Raimundas Ivanauskas, Loretta Helmut ir Linas Ivanauskas; provaikaitis Patricia su vyru Matthew Schott ir provaikaitis Mark Ivanauskas; Vokietijoje gyvenanti sesuo Erna.

Laid. dir. Yolanda M. Zaprackienė, tel. 313-554-1275.

DRAUGAS, antradienis, 1997 m. gruodžio mėn. 30 d.

5

A.ŠA.

ALFONSE MURAUSKAS

Gyveno Woodstock, IL, anksčiau Čikagoje, Brighton Parko apylinkėje.

Mirė 1997 m. gruodžio 26 d., sulaukęs 78 metų.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 48 m.

Nuliūdę liko: sūnūs — Victor, marti Karen, Robert, Edward, marti Susan; dukros — Isabel, žentas Walter Žemgulis, Virginia Urbonas; devyniolika anukų, vienas proanūkas; seserys Augusta Murauskas Amerikoje, Leokadija su šeima Lietuvoje.

Velionis pašarvotas antradienį, gruodžio 30 d. nuo 10 iki 11 v.v. Gaidas-Daimid laidojimo namuose, 4330 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks antradienį, gruodžio 30 d. Iš laidojimo namų velionis bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. r. šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: sūnūs, dukros, anūkai, proanūkas, seserys ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Gerald F. Daimid. Tel. 773-523-0440.

A.ŠA.

Dantų gyd. ALDONA RIMKUS Kairytė

Gyveno Čikagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1997 m. gruodžio 28 d., 11:20 val. ryto, sulaukusi 79 metų.

Gimė Maskvoje. Lietuvoje odontologiją studijavo Kaune, Vytauto Didžiojo universitete. Amerikoje išgyveno 48 m.

Nuliūdę liko: vyras Kazimieras, sūnus Aloyzas, marti Debra, sūnus Linas, marti Bernadeta; penki anūkai ir kiti giminės Lietuvoje, Kanadoje ir JAV.

Priklausė: ateitininkams, Korp! Gaja, BALF'ui, Lietuvos Dukterų draugijai; buvo įvairių fondų rėmėja.

Velionė pašarvota penktadienį, sausio 2 d. nuo 3 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, sausio 3 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje gelių prašoma aukoti Ateitininkų Federacijos fondui arba Lietuvos Dukterų draugijai.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: vyras, sūnūs, anūkai ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600.

A.ŠA.

APOLONIJA KOKLIENĖ

Mirė 1997 m. gruodžio 26 d. 5:30 val. p.p. sulaukusi 91 metų.

Gyveno Palos Heights, IL, anksčiau Chicago ir Cleveland. Gimė Šeduvoje. Amerikoje išgyveno 46 metus.

Velionė buvo žmona a.a. Artūro.

Nuliūdę liko: dukros Danutė Dirvonienė ir žentas Rimantas, Dalė Lukienė ir žentas Algis, Lydia Vaitkienė; sūnūs: Vitas ir marti Jūratė, Jonas ir marti Barbara, Algimantas ir marti June; anūkai: Violeta ir Vytautas Dirvonai, Vainius su žmona Annete ir Audra Kokliai, Kristina su vyru Kevin Sullivan, Loreta su vyru John McPartland ir Paulius Lukai, Linas ir Darius Vaitkai, Julija su vyru William Hunter, Andrėja ir Jonukas Kokliai, Christopher, Melissa ir Robin Kokliai; keturios proanūkės; sesuo Katarina Skačkauskienė ir kiti giminės Lietuvoje; Genė Gedvilienė, Lilė Landry, Irena ir Petras Lukoševičiai ir kiti giminės Kanadoje.

Velionė buvo pašarvota sekmadienį, gruodžio 28 d. nuo 2 val. iki 9 v.v. Petkus laidojimo namuose, Lemonte.

Laidotuvės įvyko pirmadienį, gruodžio 29 d.

Iš laidojimo namų 11:00 val. ryto velionė buvo atlydėta į Pal. Jurgio Matuliočio misijos bažnyčią. Šv. Mišios už jos sielą buvo atšautos 11:30 val. ryto. Po šv. Mišių a.a. Apolonią palaidota Lietuvių tautinėse kapinėse.

Nuliūdę: dukros, sūnūs, anūkai, sesuo.

Laid. direkt. Donald Petkus, tel. 800-994-7600.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Naujų metų dieną, 1998 m. sausio 1 d., ketvirtadienį, „Draugo“ redakcija, administracija ir spaustuve nedirbs. Grįžtama į darbą sausio 2 d., penktadienį. Šią savaitę „Draugas“ išleidžiamas gruodžio 30, 31, sausio 2 ir 3 data — šeštadieninis priedas bus, kaip visuomet.

„Dainavos“ ansamblio religinis koncertas rengiamas sausio 18 d., 3 val. p.p., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Bilietai gaunami „Seklyčioje“ ir „Lion Frame“ galerijoje, 216 Main Str., Le-monte.

MARQUETTE PARKO LIET. NAMŲ SAVININKŲ KŪČIOS

Marquette Parko Lietuvių namų savininkų organizacija įsteigta 1937 metais, tebeveikia ir dabar. Organizacijos susirinkimai šaukiami kiekvieno mėnesio trečią penktadienį, išskyrus liepos ir rugpjūčio atostogų mėnesius. Lapkričio mėnesio susirinkime buvo pasiūlyta ruošti kūčias. Susirinkimo dalyviai tuojau tam pritarė ir bematant buvo sudarytas norinčių dalyvauti sąrašas.

Kaip nutarta, taip ir padaryta. Gruodžio 19 d., penktadienį, įvyko trumpas susirinkimas keliems klausimams aptarti ir tuojau vyko kūčios. Visa ruošą pasirūpino daršiosios narės: Stasė Rudokienė, Zita Bagdziuvienė ir Evutė Paulauskienė. Atėjus į salę 6:30 val. vakare, jau salė buvo padekorauta, stalai sustatyti, apdengti žaliomis staltiesėmis ir eglės šakutės ir gvaizdiški puokštės stovėjo ant stalų. Atrodė gan gražiai. Po trumpo susirinkimo, kurį pravedė pirm. Juozas Bagdzius, buvo pradėta kūčių programa, kuriai vadovavo valdybos korespondentė Antanina Repšienė. Pirmiausia pasveikinus visus dalyvius, kurių skaičius nebuvo didelis, priminė, kad kūčios buvo švenčiamos jau nuo senų laikų, tai yra šeimos šventė.

„Ir mes čia esame viena šeima, vienas kitam brolis, sesuo. Kūčias pradėsime žvakių uždegimu“. Pirmoji žvakė buvo uždegta už šios organizacijos steigėjų ir visus mirusių narius. Žvakę uždegė buvo pakviestas pirmininkas Juozas Bagdzius.

Antroji žvakė buvo skirta JAV kaip padėka už atliktus ir atliekamus labdaros darbus, išleidžiant įvairių kraštų pabėgėlius į šią laisvės šalį, prašant Dievui, kad ir toliau Amerika globotų politinius pabėgėlius, kaip ir mus lietuvių. Žvakę uždegė valdybos vicepirmininkė Elena Juozapavičienė.

Trečioji žvakė buvo skirta už visus žuvusius: karių, parti-

DĖMESIO LIETUVOS PILIEČIAMS!

Antrojo Lietuvos prezidento rinkimų rato balsavimas bus 1998 m. sausio 4 d., sekmadienį, Lietuvos generalinio konsulato patalpose, 6500 S. Pulaski Rd. (Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje), nuo 9 val. ryto iki 4 val. popiet. Tegul nelieta nei vieno, turinio galiojantį Lietuvos Respublikos pasą, kuris neatliktų savo pilietinės pareigos savo tėvynei. Nesvarbu, ar esate užsiregistravę, ar balsavote pirmą kartą gruodžio 21 d., tereikia nueiti į konsulatą ir nusinešti pasą — bus leidžiama balsuoti. Kas yra gavę biuletenį iš ambasados, prašoma kuo greičiausiai jį pasiųsti su savo balsu už tinkamiausią kandidatą. Butų galima siųsti ir „express mail“, kad laiškas nepažeidžiamai.

Vyresniųjų lietuvių centre, „Seklyčioje“, gruodžio 31 d., trečiadienį, 2 val. p.p., bus dainų popietė, kuriai vadovaus muz. Faustas Strolia. Su dainomis labai prasminga palydėti senuosius metus, o po to pažvejoti laimikių „laimės šulinyje“. Bendri pietūs, kaip ir visuomet trečiadieniais. Visi maloniai kviečiami ir laukiami. Atvykite!

Ketvirtadienį, 1998 m. sausio 1 d., yra Naujieji metai — katalikams privaloma dalyvauti šv. Mišių aukojėje. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje Mišios bus aukojamos įprastą sekmdienų tvarka — lietuvių kalba 8 val. r. ir 10:30 val. r.

Prel. Juozo Prunskio pagerimo pietūs bus sausio 11 d., 1 val. p.p., Ateitininkų namuose, kuriuose gerb. prelatas šiuo metu gyvena. Kas norėtų dalyvauti, prašoma nedelsiant registruotis pas Ireną Polikaitienę tel. 630-257-2022 (iki sausio 4 d.).

zanus, šaulius ir visus, kovojusius dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės. Žvakę uždegė valdybos vicepirmininkas M. Juknius. Toliau buvo kūčių valgių palaiminimas ir maldą sukalbėjo Bronius Andriukaitis. Buvo lauzomi kalėdačiai ir skaitomi linkėjimai. Baigus visi pradėjo vaišintis tradicine kūčių vakariene, kuri buvo iš 12 patiekalų; pagamino Talman Delicatesen krautuvė. Dar apie kūčias žodį tarė Apolinaras Bagdonas, išryškindamas jų reikšmę. Kurį laiką pasisėkėčiavę, visi patenkinti skirstėsi namo, dėkodami valdybai už suruoštą kuklią, bet gražią kūčias.

Ant. Repšienė

Rita Kušeliauskaitė ir papugėlė Citra „Žiburelio“ Montessori mokyklyje.

TILŽES AKTAS — IŠŠUDYTOS TAUTOS TESTAMENTAS

Mažosios Lietuvos prisijungimo prie Lietuvos valstybės 79 metų sukaktis Čikagoje buvo iškilmingai paminėta š.m. lapkričio 30 d.

Dalyviais gausiai pripildytoje Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės namų saleje minėjimą 2 val. p.p. pradėjo Maž. Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio valdybos narys Vilius Trumpjonas trumpai aptardamas šio minėjimo priežastis ir reikšmę.

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės vėliavų tarnyba, vadovaujama šaulio Juozo Gurevio, inėšė JAV, Lietuvos, Maž. Lietuvos, ramovėnų, šaulių ir jūrų šaulių vienėčių vėliavas.

Aldonai Buntinaitei vedant, visi dalyviai sugiedoję Lietuvos himną. Invokaciją, prašydami Aukščiausiąjį palaiminti šį susibūrimą ir jo teisingus siekimus, sukalbėjo ev. liuteronų Ziono parapijos klebonas kun. Jonas Juozupaitis.

Tolimesnei minėjimo eigai vadovauti pakviestas Maž. Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio pirmininkas Algis Regis pasveikino čia susirinkusius prisiminimus Mažosios Lietuvos, kuri II pasaulinio karo pabaigoje nacistinės Vokietijos ir komunistinės Sovietų Sąjungos įvykdyto gyventojų genocido, tapo mirusiųjų žeme. A. Regis suglaustai apžvelgęs Maž. Lietuvos istorinių įvykių raidą ir jos pasekmes, pabrėžė, kad Kryžiuočių ordino finizai pavergti prūsai ir lietuviai dvasiniai liko nugalėti. Arti 700 metų besitęsusi rezistencija įveikė suveršiusi savo tautinę sąmonę ir ugdyti kultūrinis lobius ne vien Mažajai, bet ir Didžiajai Lietuvai, puoselėdami išsilavinimo ir susijungimo su tautos kamienų viltis. Pasibaigus I pasauliniam karui ir Lietuvai 1918 m. paskelbus nepriklausomybę, Maž. Lietuvos Tautinė taryba tų pačių metų lapkričio 30 d. Tilžėje paskelbė viso pasaulio žinią deklaraciją tuo krašto prisijungimo prie bendros Lietuvos valstybės. Nepalankioms tuometinėms sąlygoms neleidus šio ryžto įvykdyti, anas testamentinis Tilžės Aktas lieka mūsų nūdienės veiklos skatinimu ir ipareigojimu siekti jo įgyvendinimo.

Susikaupimo minute buvo pagerbti Mažajai Lietuvai laisvės siekimo kovose žuvusieji ir mirusieji kovotojai. Jaunosios mazelietuvių kartos atstovė Aldona Trumpjonaitė perskaitė istorinį Tilžės Aktą, atitinkančiomis pauzėmis išskirdama signatūrą pavardes.

Kviesdamas paskaitai teisininką Joną Dainauską, vieną iš nedaugelio gyvų likusių Klaipėdos krašto 1923 m. vadavimo dalyvių, A. Regis apibūdino jį kaip gyvą Maž. Lietuvos istorijos enciklopediją.

Jonas Dainauskas paskaitą pradėjo pabrėždamas, kad Lietuvos istorijoje abi Nepriklausomybės deklaracijos — Vasa-rio 16-sios Vilniuje ir Lapkričio 30-sios Tilžėje yra lygiavertės. Skirtumas tarp jų tik toks, kad Vilniuje paskelbtoji buvo įgyvendinta, o Tilžės Akto nepavykus įteisinti dėl tam nepalankios tarptautinės politikos, iki šiol liko neišspręsta, bet nepamiršta. Sprendimo valanda anksčiau ar vėliau ateis, jei laisvoji tautos dalis to atkakliai sieks.

Apžvelgdamas pastarųjų 700 metų Maž. Lietuvos istorinių įvykių raidą, paskaitininkas įžvalgiai analizavo jų priežastis, pasekmes ir poveikį krašto gyventojų ekonomiam, politiniam, religiniam ir kultūriniam gyvenimui, pabrėždamas lietuvininkų atsparumą išlaikyme savo tautybės, kalbos, kultūros ir išsilavinimo viltį puoselėjimu. Tyli rezistencija šimtmečių eigoje brendė ir stiprėjo iki pat 20 amžiaus, kuris Maž. Lietuvai ir jos laisvės aspiracijoms buvo lemtingas. Šio šimtmečio pirmoje ketvirtyje nušvitusi išsilavinimo viltis, spontaniškai išreikšta Tilžės deklaracijos paskelbimu, buvo tik dalinai įvykdyta. Didžioji krašto dalis, stipriu vokiečių ir represijomis buvo toliau žlugdoma. Nėgana to, nacistinė Vokietija ir komunistinė Sovietų Sąjunga Ribentropo-Molotovo sandėriu ne tik aneksavo 1923 m. išlaisvintą Klaipėdos kraštą, bet netrukus panaikino ir Lietuvos valstybingumą. Savo grobuoniškumu sukėlusii II pasaulinį karą ir sąmyšį visoje Europoje, Vokietija užpuolė ir Sovietų Sąj. JAV pagalba II pasaulinis karas baigėsi sąjungininkų laimėjimu. Jaltos sutartimi gavę laikinai valdyti Karaliaučiaus sritį, sovietai įvykdė Maž. Lietuvos gyventojų genocidą. Beato dairišku naikinimu griuzistencinio sąjūdžio valdyba: Algis Regis, Ramūnas Buntinas, Ieva Jankutė, Vilius Trumpjonas ir dr. Martinas Buntinas.

Po minėjimo kurį laiką pabendrauvę dalyviai skirstėsi vieni kitiems linkėdami pasimatyti Tilžėje ir Karaliaučiuje.

IR

Atsiųsta paminėti

Filatelistų draugija „Lietuva“. 50 metų, 1946-1996 (50 Years, Lithuania Philatelic Society). Chicago, Illinois, 1997 m. Redagavo E. Jasiūnas ir J. Variakojis; spausdino „Draugo“ spaustuve, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629. Knyga didelio formato, kietais viršeliais, 96 psl., labai skoningai ir puošniai išleista. Gausu nuotraukų — ne tik iš draugijos veiklos (nuo pat įsikūrimo), bet taip pat jos išleistų vokių, lipinukų, biuletenų viršelių bei kitų su kaktuvinių ar proginų leidinių faksimilės. Iš jų labai akivaizdu, kad Filatelistų draugija „Lietuva“ per 50 gyvavimo metų buvo labai veikli, sekminga. Dabartinis draugijos pirm. yra Jonas Variakojis.

Naujausias ir paskutinis šiais metais „Filatelistų draugijos „Lietuva“ biuletenis“. Nr. 1 & 2 (222). Spaudai paruošė E. Jasiūnas ir J. Variakojis; talkininkavo K. Martinkutė. Viršelio piešinys dail. Antano R. Šakalio. Spausdino „Draugo“ spaustuve Čikagoje. Biuletenio administracijos adresas: Kazys Rožanskas, 3450 W. 62nd Str., Chicago, IL 60629.

Biuletenio viršelio piešinys skirtas prisiminti pirmosios lietuviškos knygos 450 m. sukaktį. Leidinys yra anglų ir lietuvių kalba, todėl tinka ir lietuviškai nemokantiems ar prastai mokantiems, bet besidomintiems filatelija, numizmatika bei kitomis kolekcionieriams artimomis sritimis. Prenumeratos metinė kaina 10 dol., bet biuletenis nemokamai siuntinėjamas visiems Filatelistų draugijos „Lietuva“ nariams, susimokėjusiems 10 dol. metinį mokestį. Biuletenis 76 psl., gausiai iliustruotas. Ypač įdomi filatelinė apžvalga iš pirmosios bolševikų okupacijos (1940-1941). Aprašomi ir pa-iliustruojami pastaruosiu metu Lietuvoje išleisti pašto ženklai, taip pat specialūs ant-

Mokytojos Dalios Gedvilienės vadovaujamas vaikų chorelis, atlikęs koncertinę programą Mažosios Lietuvos Resistencinio sąjūdžio š.m. lapkričio 30 d. Čikagoje suruoštame Tilžės Akto 79-sios sukakties minėjime.

spaudai, pirmos dienos antspaudai ir pašto vokai. Daug įvairių, įdomių žinučių. Biuletenis vertas platesnio dėmesio, ne vien draugijos narių tarpe.

„Naujoji viltis“, 1997 m., Nr. 28. Išleido Amerikos Lietuvių tautinė sąjunga ir Lietuvių Studentų tautininkų Korpusas Neo-Lithuania. Redaktorai: dr. Leonas Kriaučiūnas ir Antanas Juodvalkis. Kalba ir korektūros: Irena Kriaučiūnienė; meninė bei techninė priežiūra — Vladas Vijeikis. Žurnalas knygos formato, 232 psl., iliustruotas. Spausdino ViVi Printing, Chicago, Illinois. Administracija: Oskaras Kremeris, 1005 Sherwood Dr., La Grange, IL 60526. Šio numerio kaina 7 dol.

Turinys susideda iš ilgesnių bei trumpesnių straipsnių, yra Eglės Juodvalkės poezijos, taip pat ALT sąjungos skyrių veiklos apžvalgos; rašo: dr. Vaidotas Antanaitis, Kazys Musteikis, dr. Kazys Karvelis, Julius Šmulkštys, dr. Leonas Milčius, Danutė Bindokienė, Jonas Daugėla, dr. Jonas Jasaitis, Jonas Dainauskas, Eugenijus Bartkus, Antanas Juodvalkis, Jurgis Janušaitis ir kiti. Viršelyje — dr. Leono Kriaučiūno nuotrauka. Jis buvo ilgametis Amerikos Lietuvių tautinės sąjungos pirmininkas ir „Naujosios vilties“ pradininkas. Dr. Leonas Kriaučiūnas su šiuo pasauliu atsiskyrė 1997 m. lapkričio 25 d., sulaukęs 77 metų.

„Kultūros barai“, 1997, Nr. 11. Kultūros ir meno mėnesinis žurnalas; leidžiamas nuo 1965 m. Vyr. redaktorius Bronys Savukynas.

Turinyje šie skyriai: Rūpesčiai ir lūkesčiai; Problemos ir idėjos; Nuomonės apie nuomones; Kūryba ir kūrėjai; Ženklai ir prasmės; Iš pasaulio į pasaulį; Laikai ir žmonės; Retrospektyva; Apie knygą; 89 psl., didelio formato, aukšto lygio ir kokybės žurnalas.

SKELBIMAI

x Stasys Kiršinas, East Chicago IN, Vita Strimaitis, Los Altos CA, Jadvyga Ilenda Cleveland OH, John P. Jasin, Potomac MD, Arūnas Gasparaitis, Elmwood Park IL, Stasys ir Elena Barai, Oak Brook IL, yra tie žmonės, kuriems rūpi Lietuvos ateitis — jie padeda Lietuvai vaikams — globoja po našlaičių Lietuvoje. Pratešdami globą kitiems metams, atsiuntę kiekvienas metinį mokestį po \$150. Našlaičių vardu dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago IL 60629.

x Viktorija Norvilas, Detroit MI, globoja Lietuvoje du našlaičius. Pratešdami globą kitiems metams, atsiuntę \$300. Taip pat ir Barbara Morikūnas, Oak Lawn IL, atsiuntę \$300 jos globojamiesiems našlaičiams. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas.

x Lithuanian Mercy Lift nuosirdžiai dėkoja Čikagos Lietuvių moterų klubui už \$1,000 auką. Vertiname Jūsų gausią auką ir nuolatinę paramą. Jūsų dėka LML gali toliau padėti Lietuvos sergantiems.

x Lietuvių dailės muziejus kviečia į Naujųjų Metų sutikimą „Tebūnie tarytum pasakoje“ Pasaulio lietuvių centre. Pradžią 8 v.v. Šokiama groso „Nemuno“ orkestras, A. Šoliūnienės vakarienė. Reservacijos priima: Nijolė Maskaliūnienė, tel. 708-361-5128; Aldona Vaitienė, tel. 847-831-2813; Dalia Šlenienė, tel. 630-257-2034.

x Marius Buivydalo laidojimo paslaugos padės jums sunkiu metu, mirus šeimos nariui. Pilnas visokio pobūdžio laidojimo sutvarkymas. Reikalingi dokumentai lietuvių ar anglų kalba gali būti sutvarkyti šeimos namuose. Laidotuvės pravedamos laikantis lietuvių tradicijų. Mirties atveju kitose valstijose, bet norint laidooti Čikagos apylinkėse, skambinti tiesioginiai bet kokių metu. Taip pat galima suorganizuoti palaiką perkėlimą perlaidojant Lietuvoje. Mirties atveju skambinti 24 val. į parą. Kitais reikalais kreiptis nuo 9 v.r. iki 5 v.p.p. Tel. 630-243-0003.

ARAS ROOFING
Arasdas Kiela
Dengiamieji darbai
visų rūšių stogams
Tel. 630-237-0736
Skambinti po 6 v.v.